

Algis Budrys

STROJ SMRTI

(The Death Machine) 2. část, - dokončení

Obsah předchozí části:

Na Měsíci je nalezen mimozemský artefakt, útvar, v němž panují neobvyklé fyzikální zákony a který během krátké doby usmrtí každého, kdo do něj vstoupí. Armáda je s pomocí transmittoru hmoty schopna vysílat na měsíční základnu dvojníky výzkumníků, kteří jsou se svými "originály" na Zemi v jistém druhu telepatického spojení. Zážitek smrti dvojníka však vede v lepším případě k šílenství. Doktor Hawks, vedoucí projektu, možná konečně našel toho pravého muže, jenž se nebojí pohlédnout smrtí do tváře - dobrodruha a sportovce Barkera. Barker svolí, aby se stal další pokusnou osobou ve zkoumání měsíčního "stroje smrti".

KAPITOLA ČTVRTÁ

Hawks seděl na gauči v módním salónu. Oběma rukama držel sklenici brandy a díval se na noční oblohu za zády Elizabeth Cummingsové. Ta seděla v křesle u okna, stočená do klubíčka. Rukama si objímala kolena.

"Když jsem se dostal na střední školu," řekl jí Hawks, "hned první týden jsem si musel vybrat. Vy jste chodila do základní školy tady ve městě?"

"Ano."

"Já chodil do školy v malém městečku. Škola tam byla hezky zařízená. Čtyři místnosti pro sedmdesát dětí. Ale měli jsme jenom tři učitele, včetně řídícího, a každý z nich učil všechno, na všech třech stupních, včetně předškolní výchovy. To znamenalo, že jsem dvě třetiny dne učitele vůbec neviděl. A když jsem začal chodit na střední školu, najednou jsem měl učitele pořád, dokonce na každý předmět jiného.

Byl jsem tam asi týden, když jsem na chodbě potkal ředitelku. Pamatovala si mě kvůli výsledkům mých inteligenčních testů, a tak se mě zeptala, jak se mi ve škole líbí. A já jsem jí řekl, že ten týden byl moc prima."

Hawks se usmál do sklenice s brandy. "Ona sebou trhla, tvář jí úplně zkameněla. 'Buď tak laskav a uvědom si, že tu nejsi proto, aby ses bavil!' řekla a odkráčela pryč.

Takže jsem hned po prvním týdnu měl na vybranou. Když nechtěli, abych z učení měl radost, musel jsem je buď začít brát jako starost a zkoušet se jí pokud možno zbavit, nebo tu starost začít předstírat a využívat výhody, které vždycky přináší každé předstírání. Čili jsem si musel vybrat mezi čestností a nečestností. A já si vybral nečestnost. Začal jsem se tvářit ustaraně. Nosil jsem tašku plnou knih a papírů. Učitelům jsem pokládal jen samé seriózní otázky a lámal jsem si hlavu i s domácími úkoly z předmětů, které jsem nesnášel. Byl ze mě zkrátka vzorný student. A v důsledku toho pro mě škola za

chvíli opravdu byla utrpením. Ale zavinil jsem si to sám a taky jsem to bral jako trest za svou nečestnost."

Rozhlédl se kolem sebe. "Vypadá to tady moc hezky, Elizabeth. Jsem rád, že jste mě sem vzala. Chtěl jsem vidět, kde pracujete, co děláte."

"Prosím, radši mi ještě vyprávějte o sobě," řekla Elizabeth v křesle u okna.

"No, víte," řekl Hawks poté, co se na ni chvíli jenom díval a usmíval se, "tahle historka o mně vypovídá spoustu věcí. Tehdy to pro mě byl zlom. Změnilo mě to. Pak už jsem byl jiný, byl jsem... byl jsem na cestě sem." Rozpačitě se usmál.

"Nejsem sám, komu se tohle stalo. Kdo se rád učí, vždycky ve škole nějak narazí. Někdo na to reaguje tak, někdo jinak. Já se uzavřel do sebe a držel jsem se stranou. Od všeho a od všech. Proto mě začala zajímat věda. Vnímál jsem vědu jako místo, kde jsou jednoznačně dané kvantify a jasně vymezené mantinely, jako místo, které je někde daleko od lidí a všeho, co v sobě dokážou tajit. Věda mi zkrátka připadala jako to pravé místo pro mě.

A tak mám teď svou práci a musím dělat svou práci, protože to je má práce. Nemůžu se změnit. Nemůžu změnit kluka, ze kterého jsem vyrostl. Ani nechci. Proč bych měl popřít sám sebe? Musím vycházet z toho, co jsem. Kus uhlíku taky nemůže jenom tak měnit strukturu. Je z něj buď diamant, nebo uhlí. Ostatně, uhlíku je to jedno. Uhlík je uhlík. Jestli je diamantem, nebo uhlím, to musí rozsoudit někdo jiný."

Dlouhou dobu pak seděli a mlčeli. Hawks položil prázdnou sklenici na malý stolek vedle gauče. Elizabeth se na Hawkse upřeně dívala přes svá, pod bradu přitažená kolena. "O čem teď přemýšlíte?" zeptala se, když si Hawks už poněkolkáté poposedl na gauči a sklouzl pohledem k hodinkám. "O práci?"

"Teď?" Usmál se. "Ne, teď jsem přemýšlel o něčem jiném. Přemýšlel jsem o tom, jak se dělají rentgenové snímky."

"To je přece úplně jednoduchá věc."

Hawks zakroutil hlavou. "Naopak. Je to věc hodně komplikovaná. Když lékař rentgenuje nemocného, výsledkem je snímek se skvrnami na plicích, s vápníkem v tepnách nebo s nádorem na mozku. Ale aby toho člověka vyléčil, k tomu nestačí jenom vzít nůžky a tu skvrnu ze snímku prostě vystříhnout. Musí vzít skalpel a udělat to přímo v těle nemocného. Musí uvážit, jestli skalpelem neohrozí nějaké životně důležité orgány, jestli bude schopný oddělit nemocnou tkáň od zdravé, a to beze zbytku, protože jinak by nemoc propukla znovu a on by musel řezat ještě jednou a ještě jednou, s menší a menší nadějí na uzdravení. Musí ho zkrátka léčit. Vystřihováním skvrn z rentgenového snímku nic nevyřeší. Jenom udělá díru v celulódu.

I kdyby totiž existoval stroj, který by z rentgenového snímku dokázal vytvořit živou bytost, neměl by jinou šanci než oživit snímek i s vystřiženou dírou. Což by bylo stejné, jako kdyby chirurg vyřezal do těla tu díru skalpelem. Oživlý snímek by vzápětí zemřel na zranění, která by mu tenhle postup způsobil. Z toho vyplývá, že je potřeba stroj, co udělá snímek,

odstraní z něj nemocnou část organismu, přesně nakreslí na prázdné místo zdravou tkáň, která na snímku předtím vůbec nebyla, a pak teprve snímek oživí. Ten stroj by musel nějak měnit uspořádání těch nepatrných částíček stříbra na filmu. Ale kdo by takový stroj postavil? Jak bych ho postavil, Elizabeth? Jak bych postavil takový stroj?"

Když přicházeli ke dveřím, dotkla se jeho ruky. Hawksovi se prudce zachvěly prsty. "Prosím, zavolej mi hned, jak to půjde," řekla.

"Nevím, jestli teď budu mít čas," odpověděl. "Ten... ten projekt. Mám s ním teď spoustu práce."

"To nevadí. Zavolej, až ti to vyjde. Když nebudu tady, budu doma."

"Zavolám," řekl Hawks. Pak dodal skoro šeptem: "Dobrou noc, Elizabeth." Ruku držel přitisknutou ke stehnu. Už se mu třásla celá paže. Otočil se dřív, než se ho mohla dotknout ještě jednou, a rychle odešel po schodech dolů ke svému autu. Ozvěna kroků se hlasitě rozléhala temnou ulicí.

KAPITOLA PÁTÁ

Druhý den ráno zaklepal Barker na dveře Hawksovy kanceláře a vešel dovnitř. "Hlídač u brány mně povídal, že mám jít sem," řekl. Pátravě se díval Hawksovi do očí. "Chcete mi dát padáka nebo co?"

Hawks zakroutil hlavou. Zavřel desky, které měl před sebou, odložil je na hromadu pořadačů na svém psacím stole a kývl směrem k volné židli. "Posaďte se, prosím. Než půjdete do laboratoře, musím s vámi probrat ještě pár důležitých věcí."

"Aha." Pátravý pohled v Barkerových očích se rozjasnil. Barker přešel od dveří ke stolu. Na podlaze bez koberce duněly podrážky jeho vysokých bot. "Mimochodem, dobré jitro, doktore," řekl, když si sedal. Přehodil nohu přes nohu. Nad kolenem se mu whipkordová tkanina jeho kalhot vyboulila v místě, kde byla k protéze přišroubovaná hliníková destička.

"Dobré jitro," řekl Hawks stroze. Otevřel jeden z pořadačů, vyndal z něj velký, několikrát přeložený papír a rozprostřel ho na stole před Barkerem.

Barker nevěnoval papíru sebemenší pozornost. Řekl: "Claire chce vědět, co dělám."

"Řekl jste jí to?"

"Říkají o mně materiály FBI, že jsem blázen?"

"Ne. Ne v tom smyslu, který by zajímal FBI."

"Takže jste si odpověděl sám, ne? Já o tom mluvím jen proto, že by vám třeba mohlo vadit, že jsem celou noc nespál."

"Vydržíte pět minut fyzické námahy dnes odpoledne?"

"To dá rozum, že jo."

"Potom je všechno v pořádku. Víc než pět minut nepřežijete." Hawks ukázal na mapu. "Tohle je plán toho útvaru na Měsíci. Jsou na něm označená místa, kde zahynuli muži, kteří tam byli před vámi, a místa, kudy se dá bezpečně projít. Jako přílohu tady pak máte seznam pohybů, které jsou bezpečné, a seznam pohybů, které znamenají smrt. Chci, abyste obojí znal z paměti. Kopii

plánu i oba seznamy budete mít s sebou, ale není jisté, jestli fakt, že máte plán, vám někde uvnitř nepřivodí smrt.

Musíte si pamatovat především jednu věc, Barkere, a sice to, že jdete na smrt. Nemáte nejmenší šanci tam přežít. Vy tam uvnitř zažijete smrt. A vaší jedinou nadějí bude to, že tam na Měsíci zahyne pouze Barker M, zatímco Barker L bude fyzicky v naprostém bezpečí tady v laboratoři. Musíme jen doufat, že si to Barker L bude schopen uvědomit." Hawks upřeně sledoval Barkerovu tvář. "Teď mluvím k vám oběma, k Barkerovi M i k Barkerovi L, nemluvím k Alovi Barkerovi, který se za pár hodin přemění v energii v transmitoru. Pamatujte si, co jsem vám teď povídal. Když si tohle nebudete uvědomovat, bude vaše smrt zbytečná a Al Barker, všichni Alové Barkerové, co kdy reprezentovali život, který začal vašim počtím, ti všichni přestanou existovat."

"No," řekl Barker poté, co letmým pohledem prošel oba seznamy, a sklapl desky, které před něj Hawks položil na stůl, "je to nádherná. Když udělám tenhle pohyb, najdou tam jenom louži mojí krve a můj skafandr. Mě ne. Když udělám tenhle pohyb, tak ochrnu od pasu dolů a budu se muset plazit po břiše. Ale když se začnu plazit po břiše, tak mi něco v tomhle místě rozmáčkne přílbu i s hlavou. To jsou vyhlídky. Jestli nebudu chodit jako provazolezec a hlídat si postoj jako baletka, nedojdu ani na to místo, kde ten váš plán končí."

"Dokonce ani nesmíte zůstat stát," přisvědčil Hawks. "Když zůstanete stát a nehýbete se, tak vás přesně po uplynutí dvou set třiceti dvou sekund ten útvar zabije. Když úspěšně postupujete dopředu, může být doba přežití podstatně delší. Nevíme proč, ale zdá se, že ten útvar nutí člověka, aby uvnitř vyvíjel nějakou aktivitu. Může to ale být jen shoda okolností, nebo vedlejší účinek jiného záměru, pokud je možné v souvislosti s tou věcí o záměru vůbec mluvit."

Možná před sebou totiž máme něco, co bych srovnal s prázdnou plechovkou od tomatového džusu, odhozenou do trávy. Brouk na ni narazí cestou ke své podzemní chodbě, vlezte dovnitř a diví se, že na druhé straně nemůže vylézt ven. Myslíte, že ten brouk chápe, proč je uvnitř těžší lézt doprava nebo doleva, než lézt rovně? Bylo by rozumné, kdyby podezíral člověka, že tam tu plechovku nastražil jen proto, aby broukům komplikoval život? Nebylo by krajně egocentrické, kdyby předpokládal, že tam ta plechovka je proto, aby mu sdělila nějaké tajemné poselství? Jediným racionálním řešením by pro něj podle mě bylo, kdyby plechovku studoval v rámci její vlastní logiky, v mezích daných jeho inteligencí. Pak by snad mohl získat aspoň nepatrný zlomek informací o tom, kdo a jak plechovku vyrobil. Každý jiný přístup je buď pošetilý, nebo šílený."

Barker netrpělivě kroutil hlavou. "No a co? Byl by pak ten brouk šťastnější? Měl by z toho něco? Zachránilo by ho to před něčím? Pochopili by ho ostatní brouci a uspořádali by sbírky, aby ho podpořili při tom jeho ušlechtilém zabíjení času? Chytřejší brouk by vaši plechovku od tomatového džusu obešel

pěkně širokým obloukem, doktore, a žil by spokojeně až do smrti."

"Jistě," řekl Hawks. "Proto si radši prostudujte ty materiály."

"Já nemluvil o sobě. Mluvil jsem o vás." Barker si dal desky do podpaží, zastrčil ruce do kapes a podíval se otráveně na Hawkse. "Muži, peníze, energie - to všechno se klidně obětuje pro věhlasného doktora Hawkse a jeho sarapatičky. Vypadá to, že ostatní brouci vážně začali pořádat sbírku."

"Když to vidíte takhle," řekl Hawks nevzrušeně, "tak nemá smysl, abych vám něco vysvětloval. Vy máte ve všem jasno. Já tam posílám další a další lidi, protože to je balzám pro moje ego. Vidíte? Muži umírají na můj rozkaz. A teď jste přišel na řadu vy. Hrdina. Co je tohle?" Dotkl se prstem špatně setřeného otisku rtěnky na Barkerově krku. "Vyznamenání za statečnost? Komu to zlomí srdce, když se dneska vrátíte domů na štítě, co?"

Barker vztekle odstrčil Hawksovu ruku. "Zlomí to srdce brouka, doktore." Pak dodal s hořkým, zasněným úsměvem: "Srdce jako kámen."

Muži ze servisního týmu vsunuli Barkera do transmitoru. Laterální magnety ho zvedly nad stůl a námořníci vytáhli stůl ven. Vstup se hermeticky uzavřel a stabilizační magnety Barkera zafixovaly ve snímací poloze. Hawks kývl na Latouretta a ten stiskl na hlavním řídicím panelu tlačítko Standby.

Radar nahoře na střeše byl nasměrovaný paralelně s anténou transmitoru. Dole v laboratoři dal Ted Gersten prstem znamení technikovi. Vlna z radaru se odrazila od Měsíce. Počítač vstřebal data, zahrnul do nich Dopplerův jev, pak všechno vyhodnotil a určil optimální čas přenosu. Anténa transmitoru odeslala vysokofrekvenční impuls do retranslační stanice na Měsíci. Ta ho přenesla do přijímače, kde se aktivoval systém příjmu a reprodukce signálu.

Latourette zvedl oči od kontrolních světel, podíval se na Hawkse a řekl: "Máme zelenou."

Hawks řekl: "Start."

Nad vstupním uzávěrem transmitoru se rozsvítilo červené světlo. Na výstupu ze soustavy diferenciálních zesilovačů byla v pohybu nová páska. Za jednu a čtvrt sekundy se už páska sunula přehrávací hlavou, odkud putoval signál L do přijímače v laboratoři. Signál M dorazil na Měsíc.

Konec pásky se zatřepal v přehrávacím bubnu. Vzápětí se nad uzávěrem přijímače rozsvítilo zelené světlo. Z reproduktorů se ozval Barkerův přerývaný dech: "Tak jsem tu, doktore."

Hawks stál s rukama v kapsách uprostřed laboratoře, hlavu měl nakloněnou k jedné straně a díval se do prázdna.

Za chvíli Barker L začal vrčet hlasem, který zkreslovaly anestézií znecitlivělé rty: "No jo, no jo, vy mariňácký psi. Už jdu." Potom zamumlal: "Parchanti. Budou na mě mávat, jako by zaháněli masačku."

"Sklapni, Barkere," šeptal si pro sebe Hawks dole v laboratoři.

"Jsem vevnitř, doktůrku," řekl Barker. Dech se mu zklidnil a zpomalil. Jednou nebo dvakrát se z reproduktorů ozvalo zamručení a bezděčné ostré syknutí.

Latourette poklepal Hawksovi na rameno a ukázal mu stopky ve své dlaní. Od chvíle, kdy Barker vešel do měsíčního útvaru, uběhlo dvě stě čtyřicet sekund. Hawks roztržitě přikývl.

V tom okamžiku Barker zaječel. Hawks sebou trhnul tak prudce, až Latourettovi z ruky vyrazil stopky.

Holiday rychle zmáčknul dlaní jedno z tlačítek na svém ovládacím panelu. Podkožní injekce vstříkla Barkerovi do srdce adrenalin. Přívod anestetického plynu se okamžitě uzavřel.

"Vyndejte ho ven! Rychle!" křičel Weston. "Šílí tam strachy!"

"Protože je sám," řekl Hawks tiše, jako kdyby psycholog stál vedle něj.

Barker seděl shrbený na kraji stolu, před rozepnutým skafandrem, a stíral si rukama z bledého obličeje pot. Holiday poslouchal stetoskopem jeho srdeční tep a zároveň každou chvíli mačkal v pěsti balónek manometru a kontroloval Barkerův krevní tlak. Barker znechuceně vzdychal: "Když máte pochybnosti, jestli jsem naživu, tak se mě zeptejte. Já vám to řeknu a hned budete vědět, na čem jste." Znovu si povzdechl, protože doktor Holiday jeho poznámky ignoroval. Potom se přes Holidayovo rameno podíval unaveně na Hawkse a řekl: "No?"

Hawks se ohlédl směrem k Westonovi. Ten potřásl hlavou. "On to dokázal, doktore Hawkse."

"Barkere," řekl Hawks, "já..."

"Jo, jasně. Máte obrovskou radost, že to fungovalo, co?" Barker se nevraživě rozhlédl kolem sebe a zavrčel: "Musíte na mě zírat všichni najednou?"

"Barkere," nedal se odbýt Hawks, "opravdu je vám dobře?"

Barker se pousmál. "Naštvali mě. Já tam přijdu a nikdo se mnou nemluví. Ukážou mi cestu a hotovo. Parchanti."

"Mají dost vlastních problémů," řekl Hawks.

"To určitě. Ale mně to nevadilo. Jak jsem se dostal dovnitř, už jsem na ně vůbec nemyslel, protože tam... to je..." Barkerův obličej vypadl z role, zapomněl se tvářit znechuceně a rozzářil se bezděčným okouzleným úsměvem, "...to je... tam je to jako ve snu. Rozumíte? Nemyslím žádnou noční můru, ne. Nic tam neječí, nic se tam nezjevuje, ale... má to vlastní pravidla, svou vlastní logiku. Připadal jsem si jako Alenka v říši divů. I když tahle říše divů je dost drsná." Mávl rukou, jako kdyby poslední větu neřekl, ale napsal na tabuli a teď ji chtěl smazat. "Ne, to je hloupost. Já nevím, jak bych vám to vysvětlil. Nejdřív pro to všechno musím najít slova. Až se vzpomatuju. Teď si potřebuju trochu vydechnout."

Hawks kývl. "Jistě. Teď máme spoustu času."

V Barkerových očích zajiskřil klukovský úsměv. "Byl jsem dost daleko za tělem Rogana M, hele. To byste nevěřil, co ho zabilo. A to, co dostalo mě, to bylo... to... bylo... to bylo..."

Barkerovi zrudly tváře. Vytřeštil oči. Rty se mu začaly třást. "To... to..." Díval se vytřeštěnýma očima na Hawkse. "To

nemá smysl!" zakřičel. "Nemá to smysl, Hawksi!" Holiday a Weston se ho pokoušeli držet za ramena, ale Barker je odstrčil. Rukama křečovitě sevřel hranu stolu. "Hawksi!" řval, jako kdyby mezi nimi byla tlustá skleněná stěna. "Hawksi! Ta věc... Jsem jí lhostejnej, rozumíte? Pro ni já nejsem nic! Já... já..." Nechal rozevřené rty. Jazyk se mu třásl v ústech, pod horním patrem. "N-n-n... nejsem nic!" Bezradně upíral oči na Hawkse. Dýchal, jako kdyby už nikdy neměl mít dost vzduchu.

Weston se vší silou snažil Barkera položit zpátky na stůl. Holiday ve spěchu marně zkoušel co nejrychleji otevřít ampuli, kterou vytáhl ze své brašny. Na čele mu perlil pot.

Hawks začal pěstí, svěšené podél těla. "Barkere! Jakou barvu měla vaše první učebnice?"

Barker strnul. Chvilí bez hnutí seděl na kraji stolu. Potom zakroutil hlavou, svraštil obočí a zadíval se soustředěně na podlahu.

"Já - já nevím, Hawksi," vyrazil ze sebe přiškrceným hlasem. "Zelenou... Ne. Ne. Byla oranžová, s modrým potiskem. A byla v ní pohádka o třech zlatých rybkách, co vyšplhaly z akvária na knihovnu a potom skákaly zpátky. Já... já... pamatuju si tu stránku s tou ilustrací. Tři rybky letí vzduchem, jedna za druhou a pod nimi je akvárium. A dole je text. Tři slova šikmo pod sebou. Žbluňk! Na dalším řádku bylo to samé. Žbluňk! Trochu odsazené doprava. A na třetím řádku zase. Třikrát Žbluňk! Jedno za druhým, jako ty rybky."

"Vidíte, Barkere," řekl Hawks tiše. "To všechno jste prožil. Pamatujete si to. Něco jste, Barkere. Sám jste si na to vzpomněl."

Barker přestal křečovitě svírat hranu stolu. Seděl, skleslý, se svěšenou hlavou. Do tváří se mu postupně vracela normální barva. "Díky," zašeptal. "Díky, Hawksi." Pak trochu hlasitěji, s hořkým úsměvem dodal: "Díky za všechno." Vzápětí se prudce naklonil dopředu, chytil se rukama za žaludek a zamumlal: "Přineste mi někdo koš na odpadky nebo tak něco."

Latourette a Hawks stáli u transmitoru a dívali se, jak k nim z koupelny jde vrávoravým krokem Barker, už zase oblečený v kalhotách a košili.

"Co myslíš?" zavrčel tiše Latourette. "Co udělá? Bude chtít skončit?"

"Nevím," řekl Hawks nepřítomně, s očima upřenýma na Barkera. "Myslel jsem, že je v pořádku," dodal polohlasem. "Musíme počkat. Uvidíme. Nezbude nám než se s tím nějak vypořádat."

Pak řekl podrážděně, jako kdyby kolem něj poletovali komáři: "Potřebuju čas, abych to všechno promyslel. Proč, sakra, člověk potřebuje k přemýšlení čas?"

Barker došel až k nim. Vpadlýma očima se díval Hawksovi do tváře. Mluvil nezvykle tichým, ochraptělým hlasem.

"Holiday říká, že mi nic není. Jsem jako rybička. Ale někdo mě musí odvézt domů." Ušklíbl se. "Chcete mi dělat řidiče, Hawksi?"

"Jistě." Hawks si svlékl pracovní plášť a odložil ho na plechovou skříň zesilovače. "Zatím to tady připrav na zítřejší

přenos, Same."

"Ale se mnou už nepočítejte," procedil v zubech Barker.

"Radši se připravte na to, že odstoupím od smlouvy," řekl Latourettovi. "Zítra zavolám, jak jsem se rozhodnul."

Barker pomalu vrávoral ke dveřím. Hawks šel vedle něj. Trvalo jim dlouho, než se dostali po schodech nahoru.

V hale v přízemí je čekal Connington. Seděl rozvalený v jednom z plastových, jasně oranžových, vypoštěňovaných křesel, rozestavených podél stěny. Přeskakoval pohledem z Barkera na Hawkse a zpátky. "Máte problém?" zeptal se, když procházeli kolem něj. "Slyšel jsem, že dole v laboratoři byly problémy," řekl znovu. Oči se mu pobaveně leskly.

"Zalez, Connington, já tě-" Barkerovi přeskočil hlas. Musel si odkašlat.

"Měl jsem pravdu, co?" usmíval se Connington. "Koukám, že jedete domů, za Claire." Vyfoukl před sebe kouř z doutníku. "Oba dva?"

"Tak nějak," řekl Hawks.

Connington pečlivě sklepal popel z klopky saka. "Co kdybych jel s vámi? Já bych se jenom díval." Usmál se srdečně na Barkera. "Co říkáš, Ale? Měl bys pod jednou střechou všechny svoje potenciální vrahy."

Hawks ostražitě sledoval, jak Barker zareaguje. Barker stál, držel si rukou žaludek, díval se na Conningtona a mlčel. Connington přimhouřil oči.

Barker unaveně řekl: "V autě není dost místa."

Connington se zasmál a řekl medově sladkým hlasem: "Já budu řídit a ty si můžeš sednout Hawksovi na klín. Jako roztomilá dřevěná loutka."

Hawks přestal sledovat Barkera a řekl stroze: "Já budu řídit."

Connington se zasmál ještě jednou. "Zítra budou mít v Pentagonu společné zasedání náčelníků štábů. Dostanou zprávu o Roganovi a memorandum od Cobeye a od našeho právního oddělení. Padne tam rozhodnutí o tom, jestli nakonec přece jenom Continental Electronics nevypoví kontrakt. Čili, já myslím, že budu řídit já." Zvedl se z křesla a vyrazil směrem k dvojitém skleněným dveřím. Těsně před nimi se ohlédl a řekl přes rameno: "Pojďte, přátelé."

Claire Páčkova stála nahoře na trávníku nad kamenným schodištěm a dívala se dolů na přijíždějící auto. Měla jednodílné bavlněné, na bocích vysoko vykrojené plavky. Dlouhé prsty s dlouhými červenými nehty jí volně visely podél stehů. Když Connington vypnul motor a všichni tři muži vystoupili z auta, nadzvedla překvapeně obočí.

"Doktor, vida," řekla svým temně chraplavým hlasem. Pak sešpulila rty. "Už jsem se bála, že tě víckrát neuvidím."

Connington obešel auto, opatrně se na ni usmál a řekl: "Chtěl Ala doprovodit domů. Vypadá to, že dneska měli trochu problémy."

Claire se rychle podívala na Barkera, který uklízel auto do

garáže. Přejela jazykem po hraně zubů. "Jaké problémy?"

"O tom já nic nevím. Proč se nezeptáš Hawkse?" Connington vytáhl z pouzdra doutník. "Ty plavky na tobě zbožňuju, Claire," řekl a vyklusal po schodech nahoru. Když procházel kolem ní, otřel se o její opálené tělo. "Dneska je horko. Myslím, že si tu někde najdu plavky a skočím do vody. A ty si tady zatím svoje chlapce můžeš vyzpovídat." Šel rychle přes trávník směrem k domu. U dveří zůstal chvíli stát, zapálil doutník, ohlédl se a teprve pak vešel dovnitř.

"Doufám, že Al bude v pořádku," řekl Hawks.

Claire se trpce pousmála. Zatvářila se nechápavě. "Chceš říct, že bude jako dřív?"

Barker stáhl dolů vrata garáže. Hawkse obešel se sklopenou hlavou. Zapínal si kapsu, do které dal klíčky od auta. Na schodech zvedl oči ke Claire. "Jdu nahoru," řekl. "Možná si trochu zdřímnu. Nebuď mě." Ohlédl se na Hawkse. "Bohužel, doktore, budete tady muset nějaký čas tvrdnout. Je mi líto. Leda byste šel zase na stop. Co myslíte?"

"Počkám tu. Chci s vámi ještě mluvit."

"Rád bych věděl o čem, doktore," řekl Barker. Pomalu kráčel do domu. Claire se dívala za ním. Když zmizel ve dveřích, otočila se zpátky k Hawksovi. Od chvíle, kdy přijeli, stála pořád na jednom místě.

Hawks řekl: "Něco se stalo. Nevím, jak moc ho to změnilo."

"Zbytečně si děláš starosti, Ede," řekla Claire. Olízla si jazykem dolní ret. "Mimochodem, proč pořád stojíš sám tam dole?"

Hawks si povzdechl. "Už jdu nahoru."

Claire Páčkova se zasmála.

"Pojd', sedneme si k bazénu," řekla, když vyšel po schodech na trávník. Otočila se dřív, než stačil odpovědět, a vykročila k bazénu. Hawks šel pomalu za ní. Claire natáhla ruku dozadu za sebe. Hledala jeho ruku. Zvolnila krok. Šli těsně vedle sebe. Claire zvedla oči směrem k jeho tváři. "Nevadí ti to, že ne?" řekla něžně.

Hawks koutkem oka sledoval, jak se mu její prsty sunou do dlaně. Claire se usmála. "A máš je tam," řekla skoro dětinsky rozradostněným hlasem.

Došli na kraj bazénu a chvíli se mlčky dívali do vody. Claire se tiše rozesmála. Otočila se čelem k Hawksovi a položila mu ruku na rameno.

Hawks pravou rukou sevřel levé zápěstí a pevně je držel.

Claire se podívala dolů na jeho ruce. "Víš, jestli ti připadá, že jsem moc blízko, tak můžeš klidně utéct. Například skočit do bazénu." Zasmála se. Ještě pár vteřin se mu dívala zblízka do tváře. Pak ustoupila o krok dozadu a lehla si na bok vedle bazénu. "Promiň," řekla. "Chtěla jsem jenom vědět, jestli ucukneš. Když o mně s tebou Connie mluvil, měl pravdu."

Hawks se posadil do dřepu. "V čem měl pravdu?"

Claire natáhla ruku dolů do vody a dlouhými prsty čeřila zamyšleně modrou hladinu. "Jak je se mnou muž víc než pár

minut, neubráním se tomu, abych se mu nezkusila dostat pod kůži," řekla. "Jsem prostě taková."

Hawks se na ni díval unavenýma, zasmušilýma očima. Mlčel. Její pátravý pohled pomalu ztrácel jiskru. Otočila se na záda, natáhla si nohu přes nohu a dlaně položila na stehna.

"Co se stalo s Alem?" řekla, aniž by se pohnula. "Cos mu udělal?"

"Nevím to přesně," řekl Hawks. "Snažím se na to přijít."

Claire se posadila. Když otáčela hlavu směrem k Hawksovi, pod bavlněnou látkou se posunula i její ňadra. "Máš ty vůbec nějaké svědomí?" zeptala se. "Ublížil ti nějak? Vadí ti?"

Hawks zakroutil hlavou. "Nehledej v tom nic osobního. Dělán jen to, co musím."

Claire upřeně sledovala jeho oči. Poposedla si blíž.

"Musím zkontrolovat, jestli je Al v pořádku," řekl Hawks a vstal.

Claire zaklonila hlavu a podívala se mu do tváře. "Hawksi," zašeptala.

"Omluv mě na chvíli, Claire." Hawks obešel její dlouhé natažené nohy a zamířil do domu.

"Hawksi," řekla Claire přiškrceným, chraplavým hlasem. Naklonila se dopředu. ňadra se jí nalila do výstřihu plavek. "Dneska večer se s tebou chci milovat."

Hawks šel dál.

"Varuju tě, Hawksi."

Hawks prudce otevřel prosklené dveře a vešel dovnitř.

"Jak to jde?" zasmál se u baru na druhém konci obývacího pokoje Connington. Vstal ze stoličky. Byl oblečený v pestrobarevných plavkách, které mu na první pohled byly malé. Přes rameno měl přehozenou plážovou košili. V rukou držel cínový džbánek a dvě sklenice. "Tady odsud to není ono. Je to jako nemá groteska." Kývnul hlavou k proskleným dveřím, za kterými byl vidět trávník a bazén. "Samá akce a málo dialogů."

Hawks se ohlédl. Claire pořád seděla u bazénu a zamyšleně se dívala někam daleko před sebe.

"Ta s chlapem umí cvičit, co?" smál se Connington. "Předem varován ještě neznamená předem vyzbrojen. U ní to platí dvojnásob. Ona je prostě živel. Něco jako příboj, střídání ročních období, zatmění slunce." Podíval se dolů do džbánu, kde v čerstvě namíchaném koktejlu zazvonily kostky ledu. "Běda nám, Hawksi. Běda těm, co chtějí dosáhnout kometu."

"Kde je Barker?"

Connington ukázal džbánkem na schody. "Je nahoře. Dal si sprchu, sdělil mi, že mě vykuchá jako prase, když mu nepůjdu z cesty, a šel si lehnout. Nařídil si budík na osmou. A vypil sklenici džinu, aby se mu líp usínalo. Čili, kde je Barker?" Connington se pousmál. "V říši snů, Hawksi. Nevím, jak vypadá jeho říše snů, ale je tam."

Hawks se podíval na hodinky.

"Tři hodiny, Hawksi," řekl Connington. "Tři hodiny bude tenhle dům bez pána." Prošel kolem Hawkse k venkovním dveřím.

"Jooo!" zavyl radostí a zvednul džbánek směrem ke Claire. Opřel se ramenem do skleněných dveří a vyšel ven. Na skle po něm zůstala velká mastná čmouha. "Jdu na věc."

Hawks zamířil k baru. Našel v něm láhev skotské. Když zvedl oči, aby se porozhlédl po vodě a ledu, uviděl prosklenými dveřmi, že "Connington už stojí nad Claire. Ta ležela na břiše, tváří k bazénu, bradu měla opřenou o předloktí. Connington držel v ruce džbánek, něco jí říkal a zároveň ze džbánu nemotorně naléval pití do sklenic, které držel druhou rukou.

Hawks pomalu přešel ke kůži potažené pohovce u prosklené stěny a posadil se tak, aby viděl ven.

Claire se otočila na bok a natáhla ruku pro sklenici. Connington jí sklenici podal. Připili si. Pak se Claire otočila zpátky na břicho a opřela se o lokty.

Connington se posadil vedle ní na kraj bazénu. Nohama šplouchal ve vodě. Claire si setřela rukou kapky, které jí z bazénu vystříkly na rameno. Connington zvedl z trávy sklenici a džbánek. Čekal, až Claire bude chtít dolít. Nečekal dlouho. Claire k němu za chvíli natáhla ruku s prázdnou sklenicí. Loktem druhé ruky se pořád opírala o zem.

Connington rychle dolil svůj koktejl do obou sklenic.

Claire se napila. Connington jí položil ruku na záda, sklonil k ní hlavu a něco jí říkal. Claire se hlasitě zasmála. Otočila se na bok a štípla ho do měkkého sádelnatého břicha. Connington ji chytil za zápěstí. Postavil do trávy svou sklenici, popadl Claire i druhou rukou a skočil do bazénu.

Claire spadla do vody s ním. Oba dva zmizeli pod hladinou. Claire se za okamžik vynořila, necelý metr od Conningtona, a hned plavala k žebříku. Vylezla po něm nahoru, zastavila se na kraji bazénu, narovnála si ramínka plavek, sebrala ze země ručník, přehodila si ho přes ramena a odešla směrem k domu. Minula prosklené dveře a ztratila se Hawksovi z očí.

Connington zůstal v bazénu a díval se za ní, dokud nezmizela uvnitř.

Potom odplaval ke skákacímu prknu. Nějaký čas, dokud slunce nekleslo nad obzor a nezaplnilo pokoj, kde seděl Hawks, červeným světlem, pak bylo v domě slyšet jen občasné vrzání prken v dřevěných stěnách.

Deset minut před osmou začalo rádio někde nahoře v podkroví hrát jazz. O deset minut později přehlušil hudbu z rádia elektrický budík. Vzápětí se ozvala rána a budík přestal zvonit. Pak přestalo hrát i rádio a v domě zase bylo ticho, které rušil jen zvuk Barkerových šouravých kroků spojených s oblékáním.

Hawks pomalu vstal z křesla, přešel k baru, umyl svou prázdnou sklenici a postavil ji zpátky na poličku.

Barker za chvíli sešel po schodech dolů do obývacího pokoje. Nesl si poloprázdnou láhev džinu. Když uviděl Hawkse, zamručel, potěžkal v ruce láhev a řekl: "Nesnáším to. Chutná to jako šťáva ze štěnic, člověku se po tom chce zvracet, smrdí to a pálí to v krku. Ale pořád vám to někdo strká pod nos. Je to

něco jako folklór, nezdá se vám?

Džentlmeni kolem toho vedou spoustu řečí, nechávají to uzrát, všelijak to ochucují, dávají tomu ty svoje značky, míchají to a já nevím co ještě. Jako kdyby to pořád nebyla jenom různá koncentrace etanolu. Slyšel jste někdy mluvit v baru dva, co pijou Martini, Hawksi? Slyšel jste někdy dva šamany, co spolu mluví o kouzlech?" Posadil se do křesla a zasmál se. "Já totiž takhle syntetizuju odkaz předků, rozumíte? Vidím dva opilce a málem před nima smekám, protože oni to umějí. Pít důstojně. Není to svatokrádež?"

Zapálil si cigaretu a řekl v oblacích kouře: "Ale je to to nejlepší, co můžu dělat, Hawksi. Když táta umřel, tak jsem si říkal, že je to vlastně dobře, že mě to definitivně odřízne od všeho, co mě štvalo. A dodneška si to vyčítám. Jako kdyby něco ve mně bylo rádo, když cítím bolest."

Hawks se posadil zpátky do křesla. Opřel se rukama o kolena a podíval se na Barkera.

"A když mluvím," dodal Barker. "Jenomže mluvit s lepšíma lidma není jen tak. Musíte mluvit jako oni, jinak jste mimo hru. A musíte mít otce džentlmena. Tátu ne. Táta se do společnosti nehodí. To vám dají znát zatraceně jasně. A já k nim chtěl patřit. Bože, jak já k nim chtěl patřit, Hawksi. Naučil jsem se všechno, co bylo potřeba, abych k nim patřil. A co mi to dalo? Claire má pravdu. Co mi to dalo?"

Kdyby mě viděla, Hawksi, kdyby mě mohla vidět, rozumíte, tam..." Barkerovi se zalesklo v očích. "Neflirtovala by tu s vámi a s Conningtonem, kdyby mě viděla, jak tam nahoře... jak se plížím a uskakuju a vyhýbám se pastím a čekám na... na..." "Klid, Barkere!"

"Jo. Klid. Uvolnit se. Dát si pohov. Myslíte, že to jde?" Barker si odkašlal. "Mimochodem, co tady ještě děláte, Hawksi? Proč už dávno nepochodujete dolů po silnici se staženým zadkem a s ohrnutým nosem? Doufáte, že z toho budete něco mít, když tady budete sedět? Na co čekáte? Že řeknu jo, jasně, dal jsem si dvacet, kapku džinu a je mi fajn, prostě fajn, doktore? Že se hned zeptám, v kolik hodin bych měl nastoupit? Chcete už volat Washington, aby věděli, že mají šaška zpátky v manéži? Nebo čekáte, až to se mnou praští, abyste měl volnou cestu ke Claire?"

Muž má bojovat, Hawksi," řekl Barker s očima upřenýma do prázdna. "Nesmí čekat. Muž se nesmí bát smrti. Má se postavit nepříteli tváří v tvář, připravit se na to, že buď zabije, nebo že bude zabit. Nesmí se vyhýbat zkouškám mužnosti. Když utíká, když čeká někde v úkrytu a místo sebe posílá bojovat někoho jiného..." Barker se významně podíval na Hawkse. "Pak to není muž. Je to červ."

Hawks vstal. Prsty se mu nervózně zatínaly v pěst, rozevíraly a znovu zatínaly. Tvář zmizela ve stínu nad rozsvícenou lampou. "Tak proto jsi chtěl, abych sem přijel? Aby se neřeklo, že ses bál hrát si hada na prsou?" Díval se upřeně Barkerovi do očí.

"Je to tak, válečníku?" zeptal se. "Je to další iniciační rituál? Opravdový muž neváhá poskytnout přístřeší svým vrahům, dokonce jim nabídne jídlo a pití. Nechá Conningtona, aby se mu promenoval po domě a číhal na svou příležitost. Nechá Hawkse, aby ho den za dnem posílal na smrt. Nechá Claire, aby ho sváděla k novým a novým sebevražedným kouskům, při kterých jednou přijde o nohu, jednou o kus tváře. Co na tom záleží? Jsi přece Barker. Mimbrenský válečník. Je to tak?"

Ale ani tobě už se nechce bojovat. Nechce se ti jít zpátky do toho objektu. Smrt na tebe totiž udělala moc velký dojem. Bylo jí lhostejné, jestli jsi odvážný, jestli jsi připravený. Tak nějak jsi to říkal, ne? Ponížila tě, Barkere. Jak si to představuje, sakra, ignorovat, že jí stanul tváří v tvář mimbrenský válečník?

Jsi přece válečník?" dodal Hawks ironicky. "Nebo ne? Co jsi komu z nás kdy udělal? Hnul jsi prstem na svou obranu? Vidiš, co se tu děje, a nic neděláš. Bojíš se, že ti někdo vyčte, že máš strach. Tak nic neděláš. Jenom vyhrožuješ. Mně taky. Co uděláš mně? Budeš mi vyhrožovat, že zůstaneš doma? Víš, proč jsi ráno nezešílel, Barkere? Protože máš Claire, Conningtona a mě. To my jsme ti dali sílu. Tys nebojoval se smrtí, ale se svými vrahy. Dokud máš nás, je tvůj mozek v bezpečí."

Barker se vyhoupl z křesla. Blížil se k Hawksovi. Hawks řekl:

"To je zbytečné, Barkere. Ty mi nic neuděláš. Kdybys mě zabil, sám sobě bys tím dokázal, že jsi měl ze mě strach."

"Hloupost," řekl Barker. Ze vzteku mu přeskakoval hlas. "Ukážu ti, jak válečník jedná s nepřítelem."

Hawks se Barkerovi pořád díval do očí. "Ty nejsi válečník, Ale," řekl trpce.

Barkerovi se začaly třást prsty. Přimhouřil oči. "Ty to musíš vědět, co?" vyrazil ze sebe. "Ty víš přece všechno! Ty mě znáš líp než já! Ty máš neomylnou, zázračnou hlavu, co, Hawksi?"

"Jsem taky chlap, Ale."

"Jo?" Barkerovi už se netřásl jen prsty. Třásl se po celém těle. "Jo? Vážně? Ale to ti nepomůže. Vypadni odsud, chlape, dokud držíš pohromadě." Barker začal krátkými rychlými křečovitými kroky přecházet napříč obývacím pokojem. Pak prudce otevřel dveře. "Zmiz. Chci tu mít jenom vrahy, kterým rozumím."

Hawks mlčel. Ve tváři měl zachmuřený, ustaraný výraz. Po chvíli váhání vykročil k otevřeným dveřím. Když míjel Barkera, zastavil se u něj.

"Dobře víš, že tě potřebuju," řekl. "Ráno musím telegrafovat do Washingtonu a tebe musím poslat zas tam nahoru."

"Vypadni, Hawksi," zavrčel Barker.

"Chtěl jsem ti to jen připomenout," řekl Hawks a odešel do tmy.

Barker za ním zabouchl dveře. Potom rychle odkráčel chodbou do druhého křídla rozlehlého domu. I venku za prosklenou stěnou Hawks slyšel, jak křičí: "Claire? Claire!"

Hawks přešel obdélník, který na trávě vykreslilo světlo z obývacího pokoje, a zůstal chvíli stát v místech, kde obdélník ztrácel geometrický tvar, protože tam jeho okraj byl zároveň okrajem útesu. Hawks stál a díval se dolů, i když viděl jen tmou a v ní chuchvalce mlhy nad mořem.

"Tma," říkal si nahlas pro sebe. "Tma, hvězdy nesvítí." Pak pomalu přešel s rukama v kapsách a se sklopenou hlavou podél útesů k zadní části domu.

Když došel na terasu z plochých kamenů, zamířil ke kovovému stolu v jejím středu. Tam dopadalo slabé světlo z oken.

"Vida, Ed," řekla Claire, která seděla na židli ve stínu na druhé straně stolu. "Přisedneš si ke mně?"

Hawks se překvapeně usmál a posadil se. "Proč ne?"

Claire už se převlékla do kostýmu. Na stole měla postavený šálek kávy. "Nedáš si?" nabídla mu. "Dneska večer je chladno."

"Díky." Vzal si od Claire šálek a napil se z té strany, na které nebyly rozmazané otisky rtěnky. "Nevěděl jsem, že jsi tady."

Pousmála se. "Už mě unavilo otevírat dveře a nacházet za nimi Conniewo. Toužila jsem po lepší společnosti."

"Ať už je vzhůru."

"Vážně?"

Vrátil jí šálek s kávou. "Myslel jsem, že bys ho ráda viděla."

Naklonila se nad stůl a vzala ho za ruku. "Ede, umíš si představit, jak se tu cítím osamělá? Já bych si tak přála být někým jiným!" Sevřela v prstech jeho dlaň. "Ale copak můžu?"

Vstala, obešla stůl a sklonila se nad Hawksem. Stiskla jeho dlaň oběma rukama. "Proč mi neřekneš, že mě máš rád, Ede?" zašeptala. "Ty jediný bys dokázal vidět víc, než jenom to, jak vypadám. Ty jediný. Proč mě nemáš rád?"

Hawks se rozpačitě zvedl ze židle. "Claire..."

"Ne, ne, ne, Ede," řekla. Objala ho. "Nechci mluvit. Chci prostě být. Chci někoho, kdo by mě držel v náručí a nemyslel na to, že jsem žena. Chci jenom cítit teplo, aspoň jednou v životě, mít blízko sebe další lidskou bytost, nic víc." Pomalu sunula obě ruce po jeho zádech nahoru na krk a do vlasů. "Prosím, Ede," šeptala. Byla tak blízko, že viděl i ve slabém světle ze vzdálených oken, jak se jí v očích lesknou slzy. Když se pak dotkla tváří jeho tváře, ucítil, že má obličej vlhký od pláče. "Nechci už nic. Jen trochu tepla. Prosím, Ede."

Začala ho líbat na tváře, na oči. Prsty s dlouhými nehty mu pročešávaly vlasy v týle. "Hawksí," vzlykala, "Hawksí, já už nechci být sama..."

Hawks sklonil hlavu. Claire se k němu tiskla tak pevně, že cítil, jak se jí na rukou napínají svaly a šlachy. Rozevřela rty. Podrážky jejích kožených sandálů přešlapovaly po kamenech na terase. "Zapomeň na všechno," řekla tiše, když líbala jeho ústa. "Mysli jenom na nás."

Vzápětí se od něj prudce odtáhla a ustoupila o krok dozadu. Hřbetem ruky si otřela horní ret. Ramena a boky se jí malátně

houpaly ze strany na stranu. *Zajíkala* se vzrušeným dechem. Oči jí svítily. "Ne... ne, to nejde... s tebou ne. Tebe nemůžu mít jenom ráda, Ede." Pomalu se vracela blíž a blíž k němu. "Zapomeň, co jsem ti povídala," řekla přiškrceným chraplavým hlasem. "S tebou se chci milovat. Nestačí mi jenom tě mít ráda. Tebe ne."

Hawks se ani nepohnul. Claire se na něj chvíli nechápavě dívala. Pak začala zase vzlykat: "Nic ti nevyčítám. Vím, co si o mně myslíš. Myslíš si, že jsem nějaká nymfomanka."

"Ale ne, Claire. Myslíš si, že máš strach z mužů. A nechceš, aby to věděli. A v první řadě nechceš, aby to věděli muži, kterých se bojíš nejvíc. Říkáš jim, že ti nahánějí strach, protože víš, že ti to pak nebudou věřit."

Claire vytřeštila oči. Vztekla od sebe Hawkse odstrčila. Zvrátila hlavu dozadu a hlasitě se rozesmála: "Komu chceš tohle namluvit?" Začala bezcílně přecházet po terase. "To ty máš strach, Hawksi!" Zaryla prsty do sukně mezi napjatými stehny. "Ty máš strach ze mě! Máš strach. Jako všichni zbabělci."

"Kdyby to tak bylo, nehrála bys tohle divadlo. Já mám strach ze spousty věcí. A lidi, co mrhají časem druhých, patří mezi ně."

"Proč už konečně nedržíš hubu, Hawksi?" vykřikla. "Ty *umíš* jenom žvanit. Víš, co jseš, Hawksi? Ty jseš krysa. Hnusná, otravná krysa. Příšerně otravná. Nechci, abys k nám už jezdil. Nechci tě ani vidět."

"To je mi líto, Claire. Ale řekni mi jednu věc. Před chvílí se ti málem povedlo mě dostat. Už jsi byla blízko. V tu chvíli by tě odmítnul jenom blázen. Kdyby sis to sama nezkazila, měla bys to, cos chtěla. Pak by sis taky myslela, že jsem krysa? K čemu bys potřebovala krysu? K čemu bys potřebovala někoho, kým pohrdáš? K tomu, abys měla jistotu?"

"Ztrať se mi z očí, Hawksi!"

"To, že jsem krysa, ještě neznamená, že nic nechápu."

"Kdy mi konečně dáš pokoj? Kašlu na tvoje řeči."

"Jistě. To nevadí. Beztak už ti nemám co říct." Hawks se od ní odvrátil a zamířil k domu. "Zeptám se Ala, jestli si od vás můžu zavolat. Potřebuju odsud odvézt. Na procházky už jsem moc starý."

"Táhni k čertu, Hawksi!" křičela za ním Claire.

Hawks přidal do kroku.

"Slyšíš mě? Ztrať se! Ať už tě nevidím!"

Hawks došel po terase ke kuchyňským dveřím a otevřel je. Uvnitř, na barové stoličce, zády opřený o pult, seděl bezvládně Connington. Plážovou košili a plavky měl potřísněné od krve a od slin. Barker ho jednou rukou držel za vlasy. To jediné Conningtonovi bránilo, aby se nezhroutil ze stoličky na zem. Druhou ruku měl Barker zatnutou v pěst, která se právě vracela od Conningtonovy brady, zakrvácená, se zřetelnými stopami po nárazech do Conningtonových zubů.

"Jen jsem tam spal," mumlal Connington zoufale. "Opil jsem se a usnul v její posteli. Ona tam vůbec nebyla."

Barkerova pěst se znovu vymrštila směrem ke Conningtonově tváři.

Connington otupěle šmátral rukama kolem sebe a snažil se něčeho zachytit. Vůbec se nebránil. "Tak to bylo. Tak, jak jsi mě tam našel," opakoval pořád plačtivým, bezradným hlasem. "Líbí se mi. A možná bych si něco začal. Jenomže u ní nemám nárok. Poradil jsem si s každým. Každý má slabé místo. O každém vím, kdy a kde zakopnul. O každém. Nikdo není dokonalý. Na to se vždycky dalo spolehnout. Ale ona je jiná. Jestli někdy někde uklouzla, nedozvěděl jsem se to. Já. Já, co si o sobě myslel, že jsem v personalistice expert."

"Nech ho!" zaječela za Hawksovými zády Claire. Odstrčila Hawkse od dveří a vrhla se na Barkera. Začala ho škrábat a bušit do něj pěstmi. Barker uskočil dozadu, rukou si držel škrábance na rameni. "Běž od něj!" křičela Barkerovi do obličeje, přikrčená, zadýchaná, třásla se po celém těle. Popadla ručník, namočila roh ve dřezu a šla s ním ke Conningtonovi, který už seděl na podlaze, opíral se o barovou stoličku a uslzenýma očima zmateně zíral před sebe.

Claire se nad ním shýbla a rychle mu omývala tváře. "No tak, zlato," říkala tiše. "No tak. No tak." Connington se pokusil zvednout ruku. Claire ji vzala za zápěstí a položila si ji na rameno. Druhou rukou mu nepřestávala otírat zakrvácenou bradu. "To bude v pořádku, zlato. Neboj se..."

Connington otáčel hlavou ze strany na stranu. Zaúpěl pokaždé, když se ručník dotkl nějakého bolestivého místa.

"No tak, no tak, zlato," konej šila ho Claire. "Počkej, nehýbej se. Neměj strach, zlato. Jsem tady s tebou, Connie. Neboj se." Začala mu omývat hrudník. Opatrně rozepínala košili. Stahovala rukávy z bezvládných rukou jako policista, který právě přivezl na stanici opilce.

Barker zavrčel: "Dobře, Claire. Jak chceš. Vybrala sis. Takže si do zítřka sbal věci." Koutek úst se mu zkřivil znechuceným úšklebkem. "Nikdy bych si nepomyslel, že z tebe nakonec bude mrchožroutka."

Hawks beze slova přistoupil k telefonu, připevněnému na zdi. Chvatně vytočil číslo. "Tady... tady je Ed." Odkášlal si. Hrdlo se mu svíralo. "Mohla bys, prosím tě, zase přijet na tu křižovatku, tam k tomu obchodu? Ano, já... zase potřebuju odvézt. Díky. Ano. Budu tam na tebe čekat."

Zavěsil a odvrátil se od telefonu. Barker mu řekl s nechápavým, užaslým výrazem ve tváři: "Tak na tohle jsi tu čekal, Hawksi?" Vzápětí zlostně vyhrknul: "Ty jsi počítal s tím, že se to stane, co?"

"Budeš ráno v laboratoři?" zeptal se Hawks stroze.

Barkerovi zablýskalo v černých očích. Mávl rukou směrem ke Claire a Conningtonovi. "Co bych si počal, Hawksi, kdybych se teď zbavil i tebe?"

KAPITOLA ŠESTÁ

"Vypadáš unaveně," řekla Elizabeth, když rozsvítila světla v salónu. Hawks se posadil na gauč.

Po chvíli mlčení zakroutil hlavou. "Není to tím, že bych pracoval víc než jindy. Tohle je úplně jiná věc. Když jsem byl kluk a pomáhal jsem rodičům na farmě, tak jsem byl unavený. A hned jsem usnul. Teď jenom sedím a přemýšlím. V noci nemůžu spát. Ráno vstávám a cítím se hůř než večer. Podívám se na sebe do zrcadla a nevěřím, že ten politováníhodný obličej patří mně. Kdybych byl investor, nikdy bych si nekoupil jedinou akcii společnosti, kde mají šéfa s takovýmhle obličejem."

Elizabeth nadzvedla obočí. "Myslím, že potřebuješ kafe."

Hawks se pousmál. "Radši si dám čaj, jestli tu nějaký máš."

"Doufám. Uvidíme." Přešla po koberci do vedlejší místnosti, kde byl kuchyňský kout s vařičem a kredencí.

"Nebo víš co?" zavolal za ní Hawks. "Klidně mi uvař kafe, jestli nemáš čaj."

Seděli na gauči, vedle sebe, a pili čaj. Elizabeth postavila svůj šálek na stůl. "Co se večer stalo, že jsi potřeboval odvézt?"

Hawks zakroutil hlavou. Chvíli trvalo, než promluvil.

"Ženy..." řekl zamyšleně, "...ženy mě vždycky fascinovaly. Když jsem byl kluk, experimentoval jsem jako všichni. Ale brzy mi došlo, že život je o něčem jiném než o tom, co bylo v těch zakázaných knížkách, co jsme si mezi sebou tajně půjčovali a opisovali na střední škole. Ty mě hned omrzely. Mě zajímala jiná věc - já nevím, jak to říct přesně - zajímal mě sám fakt existence dvou pohlaví. Ne po fyzické stránce, rozumíš, pro mě to byl intelektuální problém.

Chtěl jsem pochopit, proč jsou na světě vedle mužů ještě další inteligentní organismy. Vědci, vynálezci, umělci, to všechno byli vesměs muži. Ale kdyby smyslem existence žen bylo jenom, dejme tomu, zachování rodu, k čemu by pak ženám byla intelligence? Stačily by jim základní instinkty. Proč by ženy byly stejně inteligentní jako muži? Co způsobilo, že je evoluce vybavila právě takhle?

Nikdy jsem na to nepřišel. Nevím to."

Elizabeth se usmála. "Dáš si ještě šálek čaje, doktore?"

Když už dlouhou dobu jen seděli a mlčeli, Hawks váhavě vstal. Zasunul ruce do kapes a řekl: "Je pozdě. Radši už půjdu."

Elizabeth ho odvezla domů, do starého činžovního domu z dvacátých let, kde měl Hawks pronajatý jednopokojový byt.

"Zavolej, až mě zas budeš potřebovat," řekla.

"Já... já zavolám. Já nechci, abys mě pořád jenom zachraňovala a poslouchala moje problémy. Chci..." Pokrčil rameny. "Nevím. Nevím to přesně, ale nechci, aby to pořád vypadalo takhle."

"Dodělej ten projekt," usmála se Elizabeth. "Pak budeš mít čas."

"Ano, asi ano," řekl Hawks sklíčeně.

KAPITOLA SEDMÁ

Druhý den ráno přišel Barker do laboratoře. Byl bledý, nevyspalý, měl zarudlé oči. Když si oblékal spodní oblečení skafandru, bylo vidět, že se mu třesou ruce.

Hawks ho sledoval nervózním, zachmuřeným pohledem. "Určitě je všechno v pořádku? Jestli se necítíš dobře, odložíme to na zítra."

Barker odsekl: "Přestaň se o mě starat. Už toho mám dost."

Hawks si dal ruce do kapes. "Dobře. Mluvili s tebou navigátoři?"

Barker přikývl.

"Byly nějaké nejasnosti kolem včerejších výsledků?"

"Nebyly. Počkej si, až to zpracujou. Za chvíli budeš mít zprávu na stole. Co pořád chceš? Co tobě, sakra, záleží na tom, co mě tam potkalo? Já jenom značuju cestu pro tvoje techniky a vědce. O ty se starej. Na nich bude, aby tam všechno rozpitvali. To je hlavní, ne? Tak proč se staráš o mě? Proč? Abyste nemuseli shánět náhradníka? Určitě byste ho našli. Neboj se. A nech mě na pokoji. Dělá si tu svou práci. A chtěl bych ji dodělat. Nic víc mě nezajímá. Chápeš?"

Hawks potřásl hlavou. "Chápu, Barkere. A doufám, že ta práce nepotrvá dlouho."

Toho dne se Barkerova doba přežití uvnitř objektu prodloužila na čtyři minuty třicet osm sekund.

Během následujících dnů vzrostla doba přežití na šest minut a dvanáct sekund. Hawks právě studoval nejčerstvější zprávu od navigačního týmu a přejížděl prstem po zmačkané, ohmatané mapě, když mu na stole zazvonil telefon.

Hawks se podíval koutkem oka směrem k telefonu, pak shrbil ramena a dál si prohlížel mapu. Jel prstem po zakroucené modré čáře, která se vinula mezi červeně vybarvenými plochami, označenými odkazem na příslušné instrukce, včetně časových a prostorových údajů. Modrou čáru lemovaly shluky černých křížků. Hawks měl pocit, jako by se díval na náčrt prehistorické pláže, kde si nějaký primitivní organismus těžkopádně vyznačil cestu mezi usychajícími chaluhami a dalšími nepřekonatelnými nánosy nejrůznějších materiálů, vyplavených z moře na špinavý písek pod zlověstně zamračenou oblohu. Znovu si prohlédl mapu, přečetl instrukce. Tiše pohyboval rty. Pak zavřel oči a se svraštěným čelem si opakoval jednotlivé údaje a pokyny. Pak zase oči otevřel a naklonil se nad mapu.

Telefon vytrvale zvonil. Hawks na okamžik začal prsty v pěst. Rozevřel je, odstrčil mapu stranou a zvedl sluchátko. "Ano, Vivian?" řekl.

Chvíli poslouchal. Potom kývl. "Dobře. Ať jde sem."

Obrátil nechápavý, zvědavý pohled ke dveřím, do kterých právě vcházel Connington. Ten beze slova pomalu přešel od dveří k psacímu stolu. "Musím si s vámi promluvit," zamumlal rozpačitě, když si sedal na židli. "Myslím, že se to sluší, v tomhle případě." Klouzal pohledem z kouta do kouta.

"Proč?" zeptal se Hawks.

"No... Připadá mi... Řekl bych, že nemám rád, když věci končí do ztracena. Myslím, že existuje - ať už to nazýváte, jak chcete - myslím, že v životě má všechno svůj řád. Aspoň by mělo mít. Začátek, prostředek a konec. Kapitoly nebo něco podobného. Když

věci nemají řád, neudrží se pod kontrolou. Nemyslíte?"

"Myslím, že to je relativní. Jako všechno," řekl Hawks věcně.

"My dva se nejspíš nikdy neshodneme, co?" řekl Connington.

Hawks mlčel. Když se Connington nedočkal odpovědi, změnil téma. "No, každopádně," řekl, "jsem vám chtěl říct, že odcházím od firmy."

Hawks se opřel o zadní opěradlo židle a řekl nevzrušeně: "Kam odcházíte?"

Connington pokrčil rameny. "Někam na východní pobřeží. Doufám, že si tam najdu práci."

"Claire půjde s vámi?"

Connington přikývl. Sklopil oči směrem k podlaze. Za malou chvíli je znovu zvedl a pousmál se. "Je legrační, jak to dopadlo, co?"

"Přesně podle vašeho plánu," odpověděl Hawks. "S výjimkou toho, že jste se nestal prezidentem společnosti."

Connington se ušklíbl. "To, po pravdě řečeno, v mém plánu ani nebylo. Kdepak. Chtěl jsem jen vědět, co se stane, když vás člověk trochu popíchne. Nic víc." Connington vstal. "No, proto jsem vlastně přišel. Všechno vám vysvětlit. Vyjasnit si to s vámi, teď, když je konec."

"Konec?" řekl Hawks. "My s Barkerem jsme ještě neskončili."

"Ale já ano," řekl Connington sebejistě. "Já už jsem svoje udělal. S tím, co se tady teď bude dít, už nemám nic společného."

"Takže se pokládáte za vítěze?"

"Ovšem," řekl Connington.

"Už chápu. To jste mi chtěl říct. Příběh bez vítěze by končil do ztracena. Tak dobře. Sbohem, Conningtone."

"Sbohem, Hawksi." Connington se otočil směrem ke dveřím. Chvíli váhal. Pak se ohlédl přes rameno. "Snad aspoň oceníte, že jsem se tady zastavil. Totéž se přece dalo vyřídit poštou nebo telefonem." Odmlčel se, jako kdyby chtěl dát Hawksovi prostor k vyjádření, a pak dodal: "Nemusel jsem k vám chodit."

Hawks řekl klidným, odměřeným hlasem: "Musel jste mi dát najevo, kdo je vítěz, Conningtone. Proto jste tady."

"Možná," řekl Connington a pomalu odkráčel z Hawksovy kanceláře.

Druhý den - to už doba přežití byla šest minut třicet devět sekund - přišel Hawks do laboratoře za Barkerem a řekl mu: "Slyšel jsem, že se budeš stěhovat sem do města."

"Kdo to povídal?"

"Winchell." Hawks pozorně sledoval výraz v Barkerově tváři. "Náš nový personální ředitel."

Barker zamručel: "Connington zmizel někam na východ." Pak s trpkým úsměvem dodal: "Včera, když jsem byl tady, si ke mně domů zajeli s Claire pro její věci. Rozmlátili mi tu prosklenou stěnu v obýváku. Musím to nechat spravit dřív, než se najde kupec. Já bych si vážně nepomyslel, že v sobě Connington najde odvahu udělat tohle."

"Ten dům by sis měl nechat. Nic lepšího neseženeš."

"To není tvůj problém, Hawksi."

Toho dne zůstala doba přežití na šesti minutách třiceti devíti sekundách.

Když doba přežití dosáhla devíti minut třiceti sekund, řekl Hawks Barkerovi:

"Začíná mi to dělat starosti. Čím delší bude doba přežití, tím slabší bude kontakt mezi M a L. Už teď podle navigátorů ztrácí tvoje hlášení v některých bodech souvislost."

"Tak ať si tam jdou sami. Ať si tam v tom všem zkusí najít logiku a souvislosti." Barker si olízl rty. Oči měl propadlé.

"To není to, o čem mluvím."

"Já vím, o čem mluvíš. Ale už se nemusíš bát. Jsem už skoro na druhém konci."

"O tom ve zprávě nic nepsali," řekl Hawks ostře.

"Protože to nevědí. Ale já mám ten pocit."

"Pocit."

"Doktore, na tu mapu ti nakreslí jenom to, kam jsem se ten den zrovna dostal. Chápeš? To není cesta, která by měla začátek a konec. Bude ho mít, když tam ten konec udělám. A já ho zkusím udělat už zítra." Barker se s hořkým úšklebkem rozhlédl po laboratoři. "Zítra, doufám, od toho všeho tady už budu mít pokoj. Tolik monster a všechno se to točí kolem jednoho chláпка." Podíval se na Hawkse. "Kolem toho, co má jeden chlápek v hlavě. I když to možná mají v hlavě dva chlápkové. Možná. Vid', Hawksi? Že ty máš v hlavě úplně všechno, co jsem hlásil navigátorům?"

Hawks se podíval Barkerovi do očí. "Já se nestarám o tvou hlavu, tak se ty nestarej o mou, Barkere. A teď mě omluv, musím si zavolat."

Odkráčel k telefonu, přišroubovanému ke zdi na druhém konci laboratoře, a vytočil číslo. Chvilí čekal, s pohledem upřeným do prázdna. Pak začal netrpělivě poklepávat volnou dlaní o zeď. Potom konečně vystřídalo vyzváněcí tóny ve sluchátku tiché klapnutí a Hawks nedočkavě řekl:

"Haló? Elizabeth? Tady... tady je Ed. Poslouchej, Elizabeth - ne, ne, tentokrát jsem v pořádku. Jsem v práci. Poslouchej, měla bys večer čas? Já jsem tě za celou dobu ještě nikam nepozval. Nešli jsme nikam ani na večeři, ani si zatancovat, ani... Můžeš? Já..." Usmál se. "Díky." Zavěsil a odešel pryč. Cestou se ohlédl přes rameno a uviděl, jak se za ním Barker zvědavě dívá. Rozpačitě se usmál.

KAPITOLA OSMÁ

"Elizabeth," začal a vzápětí rozmrzele mávnul rukou. "Ne. Tohle se nedá říct všechno najednou. To..."

Stáli na skalním výběžku, o který se dole pod nimi tříštil mořský příboj. Hawks měl límec saka ohrnutý nahoru, klopky si držel pod krkem. Elizabeth měla na sobě kabát, ruce měla schované v kapsách a na hlavě měla šátek. Nad obzorem, mezi nejasnými obrysy mraků, svítil měsíc. Elizabeth roztáhla rty do širokého úsměvu. "Vybral jsi vážně romantické místo, Ede."

"Já... Jenom jsem tady zastavil. Nevybíral jsem žádné

konkrétní místo." Rozhlédl se. "Chtěl jsem... Chtěl jsem ti říct... Jsou to věci, které ti neřeknu už nikdy, jestli ti je neřeknu teď večer." Otočil se tváří k Elizabeth. Přes její hlavu a ramena se díval na opuštěnou pláž, na silnici, na které zaparkoval auto, a na temný východní obzor. "Nevím, jestli to řeknu, jak bych chtěl. Ale musím ti to říct. Tedy, pokud budeš ochotná mě poslouchat."

"Prosím."

Hawks potřásl hlavou. Zasunul ruce do kapes a narovnal záda.

"Víš, Elizabeth, když člověk umře, lidi říkají buď: 'Žil krásný dlouhý život, a když se naplnil jeho čas, odchází v míru.' Nebo říkají: 'Chudák kluk - ještě ani nezačal žít.' Ale smrt není záležitost jednoho okamžiku. Není to něco, co potká určitého člověka v určitém momentu jeho života, dřív, nebo později. S tím určitým člověkem v určitém momentě odejde celý člověk. Odejde kluk, kterým kdysi byl, odejde mladý muž, odejdou jeho radosti a smutky, odejde čas, kdy se smál, i čas, kdy se jen tiše usmíval, odejde všechno. Jak může někdo říct, jestli ten člověk žil, nebo nežil dost dlouho? Kdo to může určit? Kdo může rozhodnout, že je čas umřít? Ano, přijde okamžik, kdy tělo už není schopné pohybu. Ale myšlení trvá. Ať už je senilní, zamlžené ochablou funkcí mozkových buněk, ať už je racionální, nebo iracionální, široké, nebo úzké. Dokud mezi buňkami v mozku proudí elektrické impulsy, myšlení trvá. Neřekne si: 'Ano, teď má existence dospěla k logickému konci.' A nevypne se. Nepřestane samo od sebe zpracovávat informace. Dokonce i sebevrah si nejdřív musí vystřelit mozek z hlavy, aby ukončil myšlení, které už nedokázal snést."

Myšlení, intelligence, schopnost vnímat vesmír, zvažovat, kam půjdu, čeho se dotknu - to samo od sebe nikdy nepřestane fungovat, zaznamenávat vnitřní i vnější podněty."

Hawks dlouhým, rozmáchlým pohybem paže ukázal na pláž, na útesy a na moře. "Podívej se. Tohle už budeš mít v sobě celý zbytek života. Já taky. Do poslední chvíle se to uchová v naší paměti, v našem myšlení. V myšlenkách budeme schopni být zase tady. I když budeme tisíce mil a desítky let odsud. Čas, prostor, entropie - žádný atribut vesmíru nám nemůže vzít naše myšlenky. Může nás jenom zabít. Fyzicky zabít. Nic víc."

Sám vesmír totiž umírá. Hvězdy spalují samy sebe. Planety se točí kolem svých os pořád pomaleji a pomaleji. A nakonec se zřítí do svých sluncí. I pohyb částic v atomech se zpomaluje. Nepatrně, o zanedbatelný zlomek jejich rychlosti za mnoho miliard let, ale zpomaluje se. A jednoho dne se zastaví. V celém vesmíru neexistuje nic, žádný jev nebo systém, který by nespěl k zániku. Jedinou výjimkou, výjimkou, která sílí, rozkvétá a mohutní, jsme my. Lidská intelligence, život, myšlení - to jediné se vzpírá zákonům vesmíru."

Vesmír zabíjí naše těla. Vyčerpává je gravitací tak dlouho, až srdce už nemá sílu pumpovat krev proti tomu věčnému tlaku, tak dlouho, až se začnou rozpadat stěny našich buněk, zbortí se tkáně a kosti zeslábnou a zkřehnou. Plíce unaví nekonečné

vdechování a vydechování vzduchu. Žíly a kapiláry přestanou odolávat obrovskému přetěžování. Kousek po kousku, den za dnem, od samého početí, vesmír naše těla nahlodává a zraňuje, až nakonec ztratíme schopnost se uzdravovat. A stejně jako tělo nám zabíjí i mozek.

Ale naše myšlení...

To je zajímavá, zvláštní věc. Myšlení je závislé na prostoru a čase jen v tom smyslu, že prostor a čas používá, aby si pro sebe definovalo naši fyzickou existenci ve fyzickém vesmíru.

Víš, Elizabeth, jednou, když jsem byl ještě kluk, mě otec vzal s sebou na procházku. Bylo už pozdě večer a zrovna čerstvě napadl sníh. Šli jsme po silnici, kterou těsně předtím protáhli sněžným pluhem. Svítily hvězdy a měsíc. Byla jasná, mrazivá noc. Foukal vítr a v něm poletovaly vločky sněhu. Došli jsme až na křižovatku s hlavní silnicí. Tam byla pouliční lampa.

Tenkrát, u té lampy, jsem objevil něco úžasného. Byla taková zima, až mně slzely oči. A když jsem je přimhouřil, začal jsem vidět všechno rozmazaně. Hvězdy, měsíc, pouliční lampu, všechno. Všechno kolem sebe najednou mělo aureolu z rozptýleného světla. Sněhové návěje se třpytily jako hromady cukru. Hvězdy mi splývaly dohromady, do jedné, krásně upředené zářící krajky. Najednou jsem šel vesmírem tak neuvěřitelně, tak zběsile krásným, že mi samou radostí mohlo puknout srdce.

To místo a ten okamžik mám v sobě už spoustu let. Pořád. Vtip je v tom, že tohle místo a tenhle okamžik nevznikl ve vesmíru, ale ve mně. Viděl jsem to, co jsem viděl, protože jsem z vlastní vůle přimhouřil oči. Vzal jsem hvězdy, čili vzdálená slunce, vzal jsem noc, čili stín Země, vzal jsem sníh, čili vodu v pevném skupenství, přidal jsem k tomu svoje slzy a stvořil jsem si pro sebe říši divů. Nikdo jiný ji nikdy neviděl. Nikdo už do ní nikdy nevstoupí. Ani já už se do ní nemůžu fyzicky vrátit, protože má říše divů leží třicet osm let ode mě, v mé minulosti, leží v perspektivě očí malého dítěte a jeho stereoskopického vidění, daného tehdejší vzdáleností mezi mýma očima. Jinými slovy, Elizabeth, má říše divů existuje už jenom na jediném místě. V mém myšlení. V mém životě.

Ale já umřu. A co bude s mou říší divů pak?"

Elizabeth zvedla oči směrem k jeho tváři. "Aspoň kousek jí zůstane ve mně. Spolu s tebou."

Chvíli se dívali jeden druhému do očí. Hawks přistoupil blíž k Elizabeth a objal ji, zlehka, jemně, jako dítě, když bere do dlaní sněhovou vločku. "Elizabeth, Elizabeth," zašeptal. "To jsem si nikdy neuvědomil. Nikdy jsem si to neuvědomil. Až teď. Díky tobě, Elizabeth."

"Mám tě ráda."

Procházeli se spolu po pláži. "Když jsem byla malá holka," řekla Elizabeth, "matka mě nechala zaregistrovat u agentury Central Casting a snažila se mi sehnat roli ve filmu. Vzpomínám si, jak nám jednoho dne někdo volal, že bude konkurs na roli dcerky mexického pastýře, a moje matka mi oblékla takovou malou selskou halenu a květovanou sukni a koupila mi obrovskou kyticí

růží, kterou jsem měla držet v náručí. Spletla mi vlasy do copu a obočí mi obarvila, aby bylo tmavší. A pak se mnou šla do studia.

Když jsme se odpoledne vrátily domů, má teta řekla mojí matce: 'Nevzali ji, vid?' A moje matka, uplakaná a rozzlobená, jí řekla: 'To byla ta největší špinavost, jakou jsem kdy viděla! To byla hrůza! Byli jsme jasně nejlepší, ale oni to přiklepli takový příšerný mexikánský cuchtë!'"

Hawks držel Elizabeth kolem ramen. Přitiskl ji k sobě. Pak se podíval na moře a na oblohu. "Je tu nádherně," řekl.

KAPITOLA DEVÁTÁ

Když Hawks ráno přišel do laboratoře, Barker už tam stál, opřený zády o plechovou skříň. Hawks hned zamířil k němu.

"Jak je?" zeptal se, s očima upřenýma do Barkerovy tváře. "Všechno v pořádku?"

Barker se pousmál. "Co chceš? Ťuknout mě do rukavic před posledním kolem, jo?"

"Na něco jsem se ptal."

"Jo. Je mi fajn. Stačí, Hawksi? Nebo mám ještě pronést řeč? Jako že se dmu pýchou, že se mi dostalo cti přispět svým malým dílem k úžasnému pokroku vědy, jo? Že i pro mě to je den plný nadějí a tak? Purpurový srdce už mám, doktůrku. Teď bych víc potřeboval pár aspirinů."

Hawks netrpělivě řekl: "Barkere, víš jistě, že dneska projdeš na druhou stranu toho objektu?"

"Jak to mám asi vědět jistě? Třeba k logice toho místa patří, že tě nenechá vyhrát. Třeba mě to může zabít jenom tak, sobě pro radost. Co já vím? Já můžu říct jenom to, že jsem kousek před koncem jediný bezpečný cesty tou věcí. Když se teď nedostanu ven, tak cesta ven prostě není. Je to plechovka od tomatového džusu a já dolezu na dno. Ale když tam cesta bude, tak je dneska den D, hodina H."

Hawks pokýval hlavou. "To jsem potřeboval vědět. Díky." Rozhlédl se. "Je Sam Latourette u transmitoru?"

Barker přikývl. "Říkal mně, že přenos může začít za půl hodiny."

Hawks řekl: "Dobře. Fajn. Připrav se. Ale počítej s menším odkladem. Budou mi dělat snímek. Půjdu tam s tebou."

Barker odhodil na zem cigaretu a uhasil ji podpatkem vojenské boty. Pak zvedl oči k Hawksovi. "Měl bych asi něco říct, co? Utrousit nějakou sarkastickou poznámku o tom, jak se admirál statečně brodí na pláž ostrova, kterou jeho mariňáci právě dobyli. Jenomže já si nikdy nepomyslel, že uděláš aspoň to."

Hawks beze slova odkráčel směrem k transmitoru.

"Věděl jsi dobře, že máme náhradní skafandry," vyčítal Hawks Latourettovi, ještě když ležel ve skafandru na stole. Muži ze servisního týmu rychle seřizovali stavěči šrouby na tlakových spínačích. Podporučík sledoval jejich práci nejistým, zamračeným pohledem.

"Ano, ale ty jsou pro případ, že při snímání dojde k nehodě,"

opakoval Latourette zarputile. "Ede, být schopný něco udělat a udělat to, sakra, to jsou dvě různé věci. Já..."

"Podívej se, ty víš, jaká je situace. A vyznáš se tady ve všem stejně dobře jako já. Přinejmenším tak dobře jako já."

"Ede! Tam nahoře se může zvrtnout tisíc věcí!"

"Já doufám, že ne. Doufám, že to Barker zvládne. A co potom? Zůstane tam nahoře sám?" Hawks pečlivě zkontroloval ovládání sady nástrojů na levé rukavici skafandru. Námořníci ze servisního týmu skafandr zapnuli a odvezli stůl s Hawksem do snímací komory transmitoru, kde už čekaly oči stovek tisíc třpytivých snímačů.

V komoře přijímače se rozsvítilo světlo. Hawks otevřel oči a opatrně zamrkal. Vnější uzávěr se otevřel. Námořníci pod skafandr zasunuli stůl. Reostaty laterálních elektromagnetů Hawkse plynule spustily dolů na plastovou stolní desku. "Cítím se normálně," řekl Hawks. "Páska je v pořádku?"

"Podle toho, co zatím víme, se zdá, že ano," řekl Sam Latourette do mikrofonu. "Počítače nezaznamenaly žádnou poruchu signálu ani záznamu."

"Tak to by bylo. Nejvyšší kvalita. V rámci našich možností," řekl Hawks. "Dobře. Teď mě dejte zpátky do transmitoru a zafixujte mě tam. Pak oblečte Barkera do skafandru, zkratě nohy u stolu a zastrčte ho pode mě. Dnes," dodal, "si připíšeme další primát. Odešleme na Měsíc první sendvič."

Fidanzato, který tlačil pojízdný stůl od přijímače k transmitoru, se hlasitě rozesmál. Latourette vzápětí jeho smích zmrazil vražedným pohledem.

Studené ostré světlo hvězd bylo silnější než to, které Hawks znal ze Země, z noční oblohy s měsícem v novu. Pronikalo každou skulinou, prasklinou nebo rozsedlinou na měsíčním povrchu. Hawks vpravo v dálce viděl siluety staveb na základně námořnictva. Každá kupole i prohlubeň tam byla zakrytá šedou maskovací sítí. Základna Hawksovi připomínala ztroskotanou vzducholod. Nikde se tam nic nelesklo ani nehýbalo. Zatemnění bylo dokonalé.

Hawks se zhluboka nadechl. "Dobře, děkuju vám," řekl osádce přijímače. Jeho hlas ve sluchátkách zněl vzdáleně, kovově a trhaně. "Na pozorovatelnách už jsou připravení?"

Muž s označením hodnosti poručíka na přilbě skafandru jen kývnul a potom ukázal rukou doleva. Hawks pomalu, rozpačitě otočil hlavu tím směrem a uviděl nízké oblé věže pozorovacího bunkru, ukryté za skalním útesem, na úpatí nezřetelně se rýsujícího černostříbrného útvaru.

"Průchod je támhle," řekl Barker. Dotkl se Hawksova předloktí sadou nástrojů připevněných k pravé rukavici skafandru. "Hni sebou. Než se rozkoukáš, dojde nám kyslík."

"Dobře." Hawks vešel za Barkerem pod maskovací síť, která se táhla nad vyšlapanou stezkou mezi přijímačem a černostříbrným útvarem jako dlouhá zahradní pergola bez popínavých rostlin.

Poručík dal rukou znamení svým lidem a vykročil po druhé vyšlapané stezce, kryté maskovací sítí, směrem k základně. Jeho muži šli za ním.

"Tak můžeme?" zeptal se Barker, když dorazili k černostříbrnému objektu. "Zablikej na ty v pozorovatelnách, aby věděli, že jdeme dovnitř."

Hawks zvedl ruku a dal baterkou signál. V šedé beztvaré stěně bunkru se na okamžik rozsvítilo světlo.

"Fajn. Takže jdeme, Hawksi. Já nevím, na co čekáš. Jdi prostě za mnou a dělej to, co já. Snad tomu stvoření, nebo co to je, nebude vadit, že nejsem sám."

"To by nemělo být velké riziko," řekl Hawks.

"No když myslíš, doktoru..." Barker se opřel rukama o třpytivou, perlivou, vlnící se stěnu, u které končila vyšlapaná stezka. Sunul se pomalu stranou. Měsíční povrch pod Hawksovými nohama se náhle otřásl a celým skafandrem zavibrovalo ostré, ozvěnou znějící pang. V tom okamžiku Barker zmizel. Stěna ho vsála dovnitř.

Hawks se podíval dolů na stopy, kterých tam bylo tolik, jako kdyby tudy prošla armáda. A všechny končily na stejném místě. Hawks přistoupil ke stěně a zvedl ruce. Po tvářích mu stékalo víc potu, než kolik ho odvlhčovače stíhaly vysušit.

Barker se šplhal nahoru po strmé lesklé modročerné ploše, směrem k místu, kde do sebe monotónně bušily dvě matné hrubé hnědé stěny. Hawkse obklopila spirálovitá clona z bílých a zelených vírů. V momentě, kdy zelenobílou clonu protrhly paprsky křišťálově průzračného světla a spojily se do kužele s mihotavým červeným vrcholem daleko vpředu, začal Hawks rychle utíkat. Pod nohama se mu převalovala světelná mlha s nádechem žluté, zelené a modré barvy.

Hawks běžel s rukama přitisknutýma k tělu. Před sebou viděl Barkera, jak se na malou chvíli zastavuje, pak prudce skáče dopředu a hned poté, co dopadne, se rychle kotoulem vrhá stranou, mimo proud svištících bledých, suchému listí podobných čepelí. Hawks udělal totéž. Pak opatrně překročil rozervané, zkroucené tělo ve skafandru, který museli před časem přestat používat.

Na Barkerově bílém skafandru se náhle zatřpytila námraza. Pokrývala ho silnými vrstvami ledu, které vzápětí odpadávaly. Místo nich se okamžitě začínaly tvořit nové ledové krunýře. Odpadlé kusy ledu ležely Hawksovi v cestě. Podobaly se formám na sádrové odlitky rukávů, bot, nohavic a přileb, ke kterým z Hawksova skafandru odpadávaly další.

Hawks sestupoval za Barkerem do obrovského, spirálovitě se zužujícího trychtýře. Na jeho stěnách byl jemný šedý prach, který jim dosedal na skafandry a při každém pohybu se z nich pomalu, v tenkých pramíncích sypal dolů. V ústí trychtýře minuli Roganovo tělo, pohřbené pod hromadou glazovaných půlkruhů, připomínajících rozbité talíře.

Barker zvedl ruku. Zůstali stát na kraji rozlehlé rovné plochy, pokryté zvláštními mřížkovanými geometrickými útvary.

Hawks a Barker teď stáli vedle sebe pod převisem z lesklého modročerného kovu, který nad nimi čněl jako vyplazený jazyk. Na lesklém kovu byla rezavě hnědá skvrna v místech, kde se před několika dny Barker pokoušel vyšplhat nahoru. Jeho mrtvé tělo tam teď leželo s rozhozenýma rukama a nohama. Jedna ruka visela dolů a ve štípacích kleštích křečovitě svírala drobný zelený úlomek. Barker si ji chvíli prohlížel, pak se podíval na Hawkse a zamrkal. Potom se chytil nejbližšího křišťálového výstupku, vyčnívajícího ze třpytivé rudé stěny, přehoupl se na další výstupek a zmizel za ohybem, za kterým vystřelovaly záblesky modrého, zeleného a žlutého světla.

Hawks opatrně postupoval za Barkerem. Nohama hledal výstupky, o které by se mohl opřít. Dalších výstupků se držel rukama. Zároveň si ale dával pozor, aby náhodou neměl ruce nad úrovní ramen. Za ohybem se musel sunout podél vysoké stěny z měkkých bledě žlutých zubů, kterých se přidržoval pomocí kleští. Zuby se pod jeho vahou ohýbaly. Musel zrychlit, přenést váhu na další zub dřív, než se ten předešlý ohnul tak, aby ho shodil z výčnělků, o které se opíral nohama. Dole, hluboko pod ním, ležely zdeformované skafandry a také samotné končetiny, hlavy a těla.

Nakonec dorazil až k místu, kde Barker ležel na zádech a odpočíval. Hawks si chtěl sednout vedle něj. Právě se pomalými těžkopádnými pohyby snažil dostat svůj skafandr do sedu, když zavadil pohledem o gyroskopický kompas na zápěstí. Kompas ukazoval k lunárnímu severu. Hawks se otočil tak prudce, že by ztratil rovnováhu, kdyby ho Barker nestačil zachytit. Hawks chvíli stál na jedné noze jako vodní pták, oběma rukama se držel Barkera a lapal po dechu. Shluk oranžových hrotů, který se vysunul ze třpytivé klenby nad jejich hlavami a který svým tvarem připomínal myší hlavu, se neochotně zasouval zpátky do červeného stropu.

Šli po obrovské rovné šedočerné ploše ze zvláštního panchromatického materiálu, na kterém byly dobře vidět stopy jejich předchůdců. Stopy se rozbíhaly do širokého vějíře a všechny končily hromadou zmuchlaných bílých cárů. Jedinou výjimkou byly stopy, do kterých pečlivě našlapoval Barker. Čas od času se zastavil, většinou u některého ze svých mrtvých těl, a udělal buď krok stranou, vpravo nebo vlevo, nebo jen zůstal chvíli stát a pak znovu postupoval dopředu. V těch okamžicích se panchromatická plocha začínala různě zbarvovat. Barvy na ní vydržely tak dlouho, dokud Hawks nedošel na stejné místo a neudělal stejný pohyb jako Barker. Potom se plocha okamžitě vrátila ke své původní šedočerné barvě a Hawksovým skafandrem vzápětí otřásl tupý dunivý zvuk.

Na konci šedočerné plochy byla zeď. Hawks se podíval na hodinky. Byli uvnitř objektu už čtyři minuty a jedenapadesát sekund. Zeď osvětlovaly vějíře fialových paprsků, které se dole ztrácely v šedočerném povrchu a nahoře se zabodávaly někam hluboko do tmy. Fialové světlo zároveň vrhalo na panchromatickou plochu stín Barkera a Hawkse. V místech, kam

dopadal stín, se tvořila námraza. Vrstva ledu byla tím silnější, čím byla vzdálenější od okraje stínu. Na ploše se tak vytvořily během několika sekund hrubé ledové kopie dvou skafandrů. Když Barker s Hawksem popošli podél zdi o kus dál, ledové útvary začaly tiše pukát a odpařovat se, jako kdyby požíraly samy sebe. Zmizely ještě rychleji, než se objevily.

Barker zasekl do zdi cepín. Ze zdi odskočila třpytivá modročerná krychle. V otvoru, který po ní zůstal, bylo vidět stěnu z hrubého hnědého materiálu. Barker na něj zlehka poklepal boční stranou cepínu. Hnědý povrch se změnil v lesklou bílou plochu, protkanou zelenými vlákny. Vnější povrch zdi se změnil hned vzápětí. Už nebyl modročerný, ale křišťálově průzračný. A pak, najednou, ve zlomku vteřiny, zeď zmizela. Stáli před něčím, co vypadalo jako jezero plné ohně a dýmu. Na břehu jezera ležel nehybný, žlutým nánosem pokrytý, levné glazované keramice podobný bílý skafandr. Hawks se podíval na hodinky. Byli uvnitř šest minut a třicet osm sekund. Ohlédl se. Vzadu za ním, na rovné panchromatické ploše ležela třpytivá krychle z modročerného kovu. Barker ji zvedl a postavil ji na místo, kde předtím stála zeď. Mezi nimi a panchromatickou plochou se vzápětí objevila vysoká hnědá stěna. Plameny uhasly. Tam, kde ještě před okamžikem ležel Barkerův skafandr, teď byla hromádka krystalů. A za ní se rozkládal zhruba sto metrů široký čtverec z lazuritu.

Barker si stoupl na hladkou lazuritovou plochu. Sotva udělal první krok, na ploše se objevila prasklina a část čtverce se i s Barkerem naklonila šikmo dolů. Kolem Barkera se začaly po šikmé ploše sypat krystaly z hromádky na okraji čtverce. Barker mezi nimi pomalu postupoval směrem k prasklině. Hawks se váhavě vydal za ním. Barker ukázal rukou před sebe. Ve škvíře, která se vytvořila mezi odlomenou, nakloněnou plochou a zbytkem čtverce, bylo vidět muže z pozorovacího týmu. Hawks se podíval na hodinky. Byli uvnitř šest minut padesát devět sekund. Ještě jednou se podíval do škvíry. Uvědomil si, že kromě pozorovatelů v ní vidí také Barkerův skafandr. Ten, co předtím ležel jako glazovaná socha na břehu ohnivého jezera. Hawks ho neviděl příliš dobře, ale byl si jistý, že to je on. Na skafandru se jako obrovské sněhové vločky třpytily krystaly, které kolem Barkerových nohou padaly po odlomené ploše dolů do praskliny.

Barker prasklinu překročil a pomalými ostražitými kroky pokračoval v cestě napříč lazuritovým čtvercem. Když prasklinu překročil i Hawks, odlomená část čtverce se vrátila do původní, vodorovné polohy. Barker ušel pár metrů a pak se zastavil. Stál a nehýbal se. Po několika vteřinách se ohlédl dozadu na Hawkse. O něčem přemýšlel. V očích mu jiskřil zvláštní, skoro pobavený úsměv.

Hawks ukázal rukou na hodinky. Barker tomu nevěnoval pozornost. Olízl si jazykem rty a začal pobíhat po lazuritové ploše. Běhal po ní ve stále širších a širších kruzích. Podrážkou rozhrnoval po ploše každou hromádku třpytivých krystalů, na kterou při běhání narazil. Když je rozhrnoval, jejich záře mu

barvila skafandr žlutým, červeným a zeleným světlem. Hawks po chvíli začal dělat totéž, co Barker. Hladká lazuritová plocha jim praskala pod nohama. Vytvářela se na ní hustá pavučina z puklin, po které Barker a Hawks vytrvale běhali a dupali.

Barva lazuritové plochy se náhle změnila na ocelově modrou. Vzápětí plocha zprůzračněla a pak zmizela. Hawksovi s Barkerem zbyla pod nohama jen pavučina, kterou vytvořili dupáním do lazuritového povrchu. V prostoru pod pavučinou byl vidět Barkerův nehybný skafandr. Kousek za ním stáli nic netušící pozorovatelé. A za nimi se rozprostírala členitá měsíční krajina, lemovaná černou oblohou.

Byli uvnitř objektu už devět minut a devatenáct sekund. Barker se znovu zastavil. Nohama i rukama se držel vláken pavučiny, jako by se bál pohnout. Ohlédl se na Hawkse. Dýchal otevřenou pusou. Rychle, neklidně. Hawks se připlížil po vláknech až k němu.

Barker ukázal rukou do míst, kde vlákna pavučiny začínala tvrdnout, praskat a propadávat se dolů. Tam, kde se vlákna propadla, stoupal nad pavučinu mrak ocelově šedého dýmu, tvořeného drobnými částčkami, ze kterých se vysoko nad pavučinou tvořily zvláštní, ocelovým strunám podobné útvary. Ty se proplétaly do tvaru mříže, obrovské, hrozivě vypadající mříže, která pomalu klesala směrem k Barkerovi a Hawksovi.

Barker na malou chvíli zavřel oči, pak prudce zakroutil hlavou, několikrát za sebou rychle zamrkal a potom se sveřepým, zarputilým úšklebkem ve tváři vyrazil směrem k protější straně pavučiny. Dával pozor, aby nezvedl při plížení levou ruku nad úroveň ramen. Než přenesl váhu svého těla na další vlákna, vždycky opatrně vyzkoušel jejich pevnost pravou rukou.

Když se dostali na konec pavučiny, ocitli se náhle na ploše, kterou předtím viděli dole pod sebou. Nedaleko od nich ležel u průhledné vnější stěny Barkerův skafandr. Stejný skafandr, jaký Hawks zahlédl už dvakrát. U ohnivého jezera a pak pod pavučinou. Skafandr byl posypaný třpytivými barevnými krystaly a ztvrdlými roztříštěnými úlomky vláken z pavučiny. Podle hodinek byli uvnitř objektu devět minut a dvaadvacet sekund. Za průhlednou stěnou je sledovali muži z týmu pozorovatelů. Barker se na ně usmál a pak stěnou prošel ven. Hawks udělal totéž. Podívali se jeden na druhého. Před sebou měli otevřenou měsíční krajinu, za sebou černostříbrné, mihotavým světlem se třpytící těleso.

Barker se ohlédl směrem ke stěně za svými zády. "Nevypadá to, že by si ta věc uvědomila, co jsme jí provedli," řekl do mikrofону.

Hawks se ohlédl také. "Ty sis myslel, že si něco uvědomuje?" Pokrčil rameny. Obrátil se ke členům týmu pozorovatelů, kteří stáli ve skafandrech před bunkrem a trpělivě čekali, až k nim Barker a Hawks dojdou.

"Pánové, když jsme byli uvnitř, všimli jste si nějakých změn?"

Nejstarší pozorovatel, muž se šedou unavenou tváří a

brýlemi, připevněnými ke gumové čelence, zakroutil rezolutně hlavou. "Ne." Jeho hlas zněl ve sluchátkách kovově a trhaně. "Neviděli jsme žádné náznaky toho, že by objekt reagoval na přítomnost dvou jedinců jinak než na přítomnost jednoho. Ani navenek, ani uvnitř nevyvíjel žádnou aktivitu, o které by se dalo říct, že je výjimečná."

Hawks přikývl. "Já měl taky ten dojem." Obrátil se k Barkerovi. "Myslím, že to nejhorší už máme za sebou. Teď sem můžeme začít posílat výzkumné týmy. Odvedl jsi dobrou práci, Ale. Ztraceně dobrou. No, radši vám ještě nadiktujeme hlášení, pánové. Pro případ, že by s námi Hawks L a Barker L ztratili kontakt dřív, než jsme vyšli ven." Vykročil směrem k pozorovacímu bunkru. Ostatní šli pomalu za ním.

Latourette si klekl na kolena a sklonil se nad otevřeným hledím skafandru. "Jsi v pořádku, Ede?" zeptal se.

Hawks L se mu otupěle zadíval do tváře. Kolem úst měl zaschlé pramínky krve. Olízl si jazykem prokousané rty. "Nepočítal jsem s tím, že to bude taková hrůza, až se ode mě M odpoutá a já zůstanu sám v tom skafandru." Začal se rozhlížet kolem sebe. Ležel na podlaze v laboratoři. "Barker je v pořádku?"

"Teď ho zrovna vytahují z přijímače. Zdá se, že mu nic není. Takže jste všechno zvládli?"

Hawks L přikývl. "Ano, šlo to dobře. Když se přerušil kontakt, M právě sepisoval hlášení se šéfem týmu pozorovatelů." Zamžoural očima. "To místo, Same, to je... to si..." Podíval se znovu na Latouretta a vzápětí znechuceně svažtil obočí. Když byl malý, často ho pronásledovaly těžké angíny a chřipky. Otec ho léčil horkými lázněmi, po kterých ho vždycky zabalil do několika mokrých prostěradel. Každou vrstvu pečlivě utahoval a malý Eddie Hawks se pak v jejich pevném sevření nemohl až do rána ani pohnout. "Já... je mi to strašně trapné, ale... zeptal by ses, prosím tě," řekl, aniž by si uvědomil, že svůj nepříjemnými vzpomínkami ovlivněný pohled upírá přímo na Latouretta, "jestli by mě mohli vyndat ze skafandru dřív než Barkera?"

Sam, který ho v prvních chvílích starostlivě poslouchal, se Hawksovým pohledem cítil dotčený. "Ovšem," řekl a odešel pryč. Hawks L zůstal ležet na podlaze, sám, bez možnosti se pohnout, stejně jako kdysi, během těch nekonečných nocí v jeho dětství. Ležel tak skoro půl minuty, než si jeden z techniků uvědomil, že možná potřebuje společnost, a klekl si vedle přilby tak, aby na něj bylo vidět otevřeným hledím.

Hawks M se díval, jak šéf týmu pozorovatelů zavírá svůj poznámkový blok. "Snad je to všechno," řekl. Barker, který seděl vedle něj na plechovém stolku, váhavě přikývl.

"Neviděl jsem tam žádný ohnivý jezero," řekl Hawksovi.

Hawks pokrčil rameny. "Já jsem tam neviděl žádnou křivolakou klenutou chodbu ze zeleného skla." Vstal a řekl pozorovatelům: "Pánové, mohli byste nám zase našroubovat přilby? Už půjdeme."

Pozorovatelé jen beze slova kývli, pomohli jim našroubovat

přilby a nasadit trubice s přívodem kyslíku. Potom odešli z místnosti do vnitřní sekce bunkru a zavřeli za sebou vzduchotěsný poklop, aby Hawks a Barker mohli vyjít vnějším uzávěrem ven. Od okamžiku, kdy se znovu otevřel ventil jeho kyslíkové láhve, začal Hawks mít viditelně naspěch. "Pojď, jdeme, Ale," řekl. "Nemáme moc času."

Když prolezli vnějším uzávěrem ven z bunkru, Barker s trpkým úšklebkem poznamenal: "Není nad to, když člověka, kterej něco dokázal, zahrnujou pozorností a poplácávají ho po zádech, co?"

Hawks zakroutil hlavou. "Oni to vidí jinak. Dneska sice mohli udělat výjimku, ale každá výjimka komplikuje život. My dva jsme pro ně jenom stíny odsouzené k smrti. Dva stíny z mnoha, co tudy prošly a ještě projdou. Teď sem začnou přicházet výzkumné týmy. A nikdo nemůže počítat s tím, že by žádný z nich neudělal chybu a že by sem za něj nemuseli poslat náhradu. Můžou nastat okolnosti, za kterých se sem budeš muset vrátit možná i ty nebo já. Ti muži v bunkru to všechno budou sledovat, zaznamenávat, budou dělat maximum pro to, aby nám pomohli dostat co nejvíc informací tam odsud." Mávnul rukou směrem k obrovitému obsidiánovému tělesu, které bez ustání měnilo tvar, naklánělo se chvíli na jednu, chvíli na druhou stranu, zrcadlilo v sobě třpyt hvězd a vzápětí zase mrtvou černou temnotu volného prostoru. "Tohle je tady hlavní, Ale. My dva jsme jenom prostředky, nástroje k řešení téhle hádanky. Oni se na nás ani nemůžou dívat jinak. Musejí tu vydržet, dokud poslední výzkumný tým neodebere tam odtud poslední vzorek. A potom, až bude všechno hotovo, teprve pak se můžou začít vyrovnávat s tím, na co se teď tak úporně snaží nemyslet."

Šli vedle sebe po vyšlapané stezce pod maskovací sítí.

"Víš, Hawksi," řekl Barker rozpačitě, "mně se tam odtud nechtělo jít ven."

"Já vím."

Barker pokrčil rameny. "To bylo zatraceně zvláštní, chápeš. Málem bych nás oba dva nechal chytit do pastí, co jsem v ní skončil posledně. A pak jsem zůstal na místě a čekal jsem na to, co se stane. Hawksi, já... já jsem tam chtěl zůstat. Rozumíš? Měl jsem pocit, že něco ztratím, až tam odtud vyjdu. Nevěděl jsem co, ale stál jsem tam a cítil jsem, že ztratím něco nenahraditelného, až budu zase venku."

Hawks trpělivě kráčel vedle něj. Otočil hlavu a podíval se Barkerovi do očí. Poprvé od chvíle, kdy za sebou zavřeli vnější uzávěr bunkru. "A ztratil jsi něco?"

"Já... já nevím. Asi mi to bude vrtat hlavou ještě dlouho. Ale mám pocit, že... O tom se špatně mluví." Barker chvíli váhal, než řekl svým ostrým, úsečným hlasem: "Jo, ztratil."

"Možná to bude tím, že jsi poprvé dělal něco, co nedělal nikdo před tebou. Co nikdo před tebou nedělal úspěšně, abych byl přesnější."

"Ne. To ne. Já... překonal jsem spoustu rekordů a..."

"Spousta lidí překonala spoustu rekordů, Ale."

Barker se zastavil a podíval se na Hawkse. "To chceš říct..."

Zamračil se. "Jo. Myslím, že máš pravdu. Jo. Dělal jsem to, co neudělal nikdo přede mnou. To je vlastně víc než rekord."

"Rekord je o něčem jiném. O tradici a návaznosti. Jenomže tady nebylo na co navázat. Tady jsi prostě byl první." Hawks se zastavil hned poté, co si všiml, že Barker stojí na místě. "Byl jsi tím, čím jsi vždycky chtěl být, nezdá se ti?" dodal věcným, zasmušilým hlasem.

"Jo. Nejspíš jo, Hawksi." Barker viditelně ožil. "Hele, já... jak bych ti to... Nevím, jak to říct, ale..." Tvář ukrytá za hledím skafandru se rozjasnila.

Stáli před křižovatkou, na které se protínaly stezky, vyšlapané mezi bunkrem, černostříbrným měsíčním útvarem, přijímačem, základnou námořnictva a záložním autoparkem s polopásovými průzkumnými vozidly. Hawks Barkera trpělivě poslouchal. Hlavu v přilbě měl mírně nakloněnou dopředu a díval se upřeně dolů, Barkerovi do očí.

"Měl jsi pravdu. Ve všem jsi měl pravdu, Hawksi," řekl Barker. Mluvil čím dál rychleji, skoro se zajíkal. "Iniciace, rituály, to nic neznamena, když po nich zas děláš to, co jsi dělal předtím, když se doopravdy nezměníš. A to musí člověk udělat sám - musí stvořit sám sebe. Já... sakra, Hawksi, já jsem pořád dělal to, co chtěli ostatní, pořád jsem se snažil být jedním z nich. Ale co jsem ve skutečnosti byl? Nic. Ale to se změní. Až se vrátím zpátky na Zemi, všechny ty roky hodím za hlavu a začnu znova. Od začátku. Já... Hawksi, já ti nejspíš budu zatraceně vděčnější!"

"Myslíš?" Hawks se od Barkera odvrátil a vykročil směrem ke křižovatce. "Pojď, musíme jít, Ale."

Barker přidal do kroku, aby Hawkse dohonil. "Kam jdeme?"

Hawks šel dál. Na křižovatce zamířil k autoparku, prošel kolem něj a zastavil se až v místech, kde končila maskovací síť a začínala hornatá, rozeklaná měsíční krajina, která se pro člověka ve skafandru zdála být takřka neschůdná. Ukázal rukou před sebe. "Někam tam."

"Blázníš? Kolik si myslíš, že nám zbývá kyslíku?"

"Moc ne. Ale na pár minut nám vystačí."

"Právě. Musíme si pospíšet zpátky do přijímače."

Hawks zakroutil hlavou. "Ne."

"Cože? Je tam přece transmittor. Nebo ne?"

"Je tam. Ale my ho nemůžeme použít."

"Hawksi..."

Hawks toporným, těžkopádným pohybem položil Barkerovi ruku na rameno. "Říkal jsem ti, že jsem vrah, Barkere. Pokaždé, když se tam dole na Zemi Barker L po smrti Barkera M probral k vědomí, pokaždé jsem ti lhal. Nechal jsem tě, aby sis myslel, že to je smrt, kterou jsem ti sliboval. Jenomže já pro tebe mám připravenou ještě jednu smrt, Ale."

Až do dneška všechno probíhalo kontinuálně. Barker M a Barker L tvořili dohromady jednu bytost s jedním vědomím. A po smrti Barkera M tahle bytost žila dál v Barkerovi L. Nit se nepřetrhla a ty jsi mohl věřit, že se vlastně nic nestalo.

Pořád tu existoval jen jeden Barker a jeho vzpomínky do sebe přesně zapadaly. Navazovaly na sebe. Ale teď je to jinak. Člověk si takovou věc nemůže a nechce plně uvědomit. Já sebe taky vnímám jako Hawkse, který se narodil před spoustou let, v ložnici, u nás na farmě. Vnímám se tak, i když vím, že v laboratoři, dole na Zemi, je další Hawks a žije už pár minut svůj vlastní život. I když vím, že jsem se zrodil před necelou půlhodinou tady v přijímači. To všechno nic neznamena pro člověka, co teď žije v mém vědomí. A nejenom teď a tady. Žil v něm pořád, celý můj život. A dobře si to pamatuje. Rozumíš?"

Barker řekl: "Jdi k věci."

"Podívej, Barkere, my tady zatím ani nemáme prostředky, které by dokázaly vrátit člověka zpátky na Zemi. Nemáme tady ani dostatečné technické zázemí, ani odpovídající počítačové vybavení. Nemůžeme tu zajistit bezpečný přenos. Jednou to dokážeme. Už brzy tady pod povrchem začneme hloubit prostor pro řídicí sál. Tam pak technika bude chráněná před zdejšími prostředím i před nevíтанou návštěvou. Uvnitř potom bud dokážeme udržovat normální atmosférický tlak, nebo zkonstruujeme elektronické komponenty, které budou fungovat ve vakuu. A pokud si myslíš, že jedno, ani druhé není problém, tak jsi na omylu. My to vyřešíme. Ale ne hned. Ne teď."

Všechno chce čas. Víc času, než kolik ho zbývá pro nás dva i pro ostatní, co jsou teď tady. Vědce, techniky, námořníky. Vybírali jsme ty nejlepší. A každý z nich věděl, že jeho místo dole na Zemi zaujme jeho duplikát. Věděl, že jsme neměli jinou možnost. Že jsme nechtěli vzít naše nejlepší lidi, vytrhnout je z práce, kterou by nikdo jiný nedělal tak dobře jako oni, a soustředit je všechny sem. A riskovat, že tady všichni zahynou. Protože tady se mohlo stát cokoliv. Pořád se tady může stát cokoliv.

Šli sem dobrovolně. Souhlasili s tím, že jejich duplikáty budou žít na Zemi dál normální život. Že těm dole zůstane prakticky jenom vzpomínka na jedno odpoledne, které strávili u nás v laboratoři. Celkem bezvýznamná, zanedbatelná vzpomínka. Nic podstatného.

My všichni tady nahoře jsme jenom stíny, Ale. V tom je hlavní problém. I kdybychom tu měli veškeré vybavení, nesměli bychom se vrátit. Nebylo by to možné. Rozumíš? Ne proto, že by nám v tom někdo bránil, to ne, ale představ si například toho muže, co vede tým pozorovatelů. Jeho duplikát dole na Zemi dál buduje svou vědeckou kariéru. Ušel kus cesty od chvíle, kdy se jejich lidská bytost rozdělila na dva duplikáty. Má svou práci, svoje úspěchy a svoje vlastní zkušenosti, které s ním ten člověk tady na Měsíci už nesdílí. Koneckonců i ten muž tady se změnil. Jeho zážitky, poznatky a zkušenosti jsou úplně jiné. Kdyby se vrátil tam dolů, co budou oba dva dělat? Komu z nich připadne akademický titul, rodina, účet v bance? Můžeme tu být roky. A naše duplikáty se mezitím ožení, rozvedou nebo se jim narodí děti. Nebo získají různé odměny, vyznamenání, povýšení. A nebo skončí za mřížemi. Nebo

onemocní. Nebo zemřou. Ne, já myslím, že by se většina z nás ani nechtěla vrátit. Ale kam půjdou ti, co tady po všech těch letech zůstanou naživu?

Možná, že by se pro ně našlo místo. Někde daleko od Země. Možná by tady mohl vzniknout sbor lidí, kteří budou mít maximální možnou vazbu na Zemi a zároveň jedinou možnou perspektivu někde ve vesmíru. Ale kam je pošleme? Na Mars? Na Venuši? Nemáme rakety, které by tam dopravily přijímače. Jistě, jednou je budeme mít. A když pak dostaneme přijímače na Mars, co uděláme potom? Budeme ty lidi zase duplikovat, protože přenos tam zase bude představovat riziko. Nebo nebudeme? Kdo by měl právo o tomhle všem rozhodnout?

Jednou jsi o lidech tady na Měsíci říkal, že jsou zombie. Měl jsi pravdu. Jsou to žijící mrtvoly a vědí o tom. A všichni za svůj osud můžou poděkovat mně. Já jsem je stvořil, protože jsem neměl dost času. Neměl jsem čas, abych postupoval systematicky, abych promyslel ve všech souvislostech to, co navrhuju.

Čili, stručně řečeno, teď stojíme před jednoduchým faktem, že nám v lahvích zbývá kyslík na pár minut a že se nemůžeme vrátit zpátky na Zemi."

"Sakra, Hawksi, tady je přece spousta bunkrů, kde si můžeme vzít kyslíku, co hrdlo ráčí."

Hawks se Barkera věčným, klidným hlasem zeptal: "A co potom? Usadíme se tady a budeme doufat, že se to za rok, za dva nějak vyřeší? Můžeš to zkusit, jestli chceš. Ale co budeš celou tu dobu dělat? Pomáhat jim tady a zároveň si představovat, co zrovna děláš dole na Zemi?"

Barker chvíli přemýšlel. Potom řekl: "To znamená, že bych tady musel věčně tvrdnout, jo? Že bych byl zombie? No a? To je podle tebe horší než smrt?"

"Já nevím," odpověděl Hawks. "Promluv si o tom s někým, kdo je tady už dlouho. Nejspíš ti ale odpoví stejně jako já. Protože tohle tady neví nikdo. Přemýšleli o tom. Zvláště ze začátku o tom přemýšleli hodně. Proč myslíš, Barkere, že se ti všichni vyhýbají? Co když jim připomínáš něco, s čím se budou muset jednou sami vyrovnat? Na začátku jsme tady měli vlnu sebevražd. Ti, co sebevraždu nespáchali, jsou relativně vyrovnaní a smíření s osudem. Ale jen proto, že se naučili některé věci vidět jinak, než je normální. Což ale neznamená, že bys neměl zkusit mezi ně zapadnout. Možná tu dokonce budeš svým způsobem užitečný."

"Já nechci zapadnout mezi ně. Já se chci vrátit na Zemi."

"Protože se ti nelíbí život, na který se pamatuješ, a chceš ho změnit?"

"Proč nemůžu do toho transmittoru tady?"

Hawks řekl: "Už jsem ti to povídal. Nejde to. Můžeme posílat lidi sem, ale ne zpátky. Nemáme tady laboratoř s potřebným vybavením. Tímhle transmittorem odsud posílají na Zemi jen texty a vzorky hornin, čas od času, protože to zkrátka nefunguje. Bez naprosto přesných astronomických dat, bez dostatečně výkonných

zdrojů energie se signál roztrouší, zdeformuje se a naše antény ho zachytí v podobě, která s původní podobou nemusí mít nic společného. Z neobydleného, neprozkoumaného satelitu bez atmosféry nemůžeš vysílat kvalitní signál. Tady nemůžeš jen tak použít přístroje, které používáš v podmínkách pozemské gravitace, kde je atmosféra, atmosférický tlak a jiná teplota. Musíme zkonstruovat zařízení, co by fungovalo na Měsíci, a ne na Zemi. Nebo ho pokud možno sestavit přímo tady. Ale z čeho? A kde?

Na kusech papíru a kamene tolik nezáleží. Na to nám naše vybavení stačí. Když něco ztratíme, jednoduše to oznámíme sem nahoru. Signální poddůstojník odešle kopii zprávy, geolog odsekne z toho samého pahorku další kámen. To můžeme opakovat donekonečna. Buď signál dokážeme dešifrovat, nebo ne. Nic víc tu nehrozí. Můžeme postupovat metodou pokusu a omylu. Jenomže člověk, Barkere, to přece chápeš, člověk se nemůže rodit z popela metodou pokusu a omylu. A my tady prostě nemáme dost kvalitní snímače, diferenciální zesilovače a další vybavení, abychom tu nahráli použitelnou pásku."

Hawks bezmocně rozhodil rukama. "Je mi to líto. Vím, že všechno, co se teď s tebou bude dít, je moje vina. Vím, že je moje vina, že se chudák Sam Latourette jednoho dne probudí k životu, aby ho léčili ve světě, kde bude cizincem, protože všichni jeho známí a příbuzní budou dávno mrtví. To všechno vím. Nehrál jsem fér. Neměl jsem s nikým slitování. S nikým."

Otočil se a zamířil ke skalám.

"Počkej! Hawksi, nesmíš..."

Hawks šel dál. Nezastavil se, ani neohlédl. Jen řekl: "Co nesmím? Ed Hawks, skutečný Ed Hawks, se právě probouzí dole v laboratoři. A určitě si pamatuje všechno, co prožil. I to, co prožil tady na Měsíci. Všechno. Nic se neztratí. Vůbec nic. Přeju ti hodně štěstí, Ale. Radši si pospěš, abys byl včas v bunkru. Můžeš si vybrat. Buď přijímač, nebo základnu. Obojí je odsud zhruba stejně daleko."

"Hawksi!"

"Nechci těm lidem tady přidělovat práci," řekl Hawks zasmušile. "Proč by měli zbytečně odklízet další mrtvolu? Jdu tam do těch skal."

Ještě pořád šel pod maskovací síť. Její stín vrhal na bílý skafandr změť tmavých skvrn, které mu braly tvar a nechávaly splynout jeho siluetu s měsíčním povrchem.

Za pár vteřin Hawks vyšel ven, do otevřené krajiny, a na skafandru se zatřpytilo jasné, studené světlo hvězd.

"Hawksi," řekl Barker přiškrceným hlasem, "já si jdu pro kyslík."

"Hodně štěstí, Barkere."

Hawks šplhal nahoru tak dlouho, dokud se nezačal zadýchávat. Pak se zastavil a vklínil skafandr mezi skalní výstupky. Zaklonil hlavu a zvedl oči ke hvězdám. Lapal po dechu. Do očí se mu draly slzy. Chvilí je nechal být, ale pak zamžoural a řekl tiše: "Na tohle ti neskočím." Znovu zamžoural, podruhé, potřetí. "Mně strach nenaženeš," řekl. "Jednou ti

všechno spočítám. Já nebo někdo jiný."

Hawks L si svlékl horní část oranžové kombinézy. Stál vedle pojízdného stolu a rukama si stíral zasypanou bradu a z vlasů na krku. Pod kůží na vyzáblém hrudníku se mu zřetelně rýsovala žebra.

"Měl bys chodit víc na slunce, Hawksi," řekl Barker, který seděl na kraji stolu a pobaveně si Hawkse prohlížel.

"Hm," řekl Hawks roztržitě. Přemýšlel právě o tom, jestli měl doma na farmě ve svém dětském pokoji kostkovanou, nebo jen prošívanou přikrývku. "Možná. Teď budu mít víc času. Teď už to bude jenom rutina. Možná si pojedu někam zaplavat. Nedávno jsem se potkal s jednou dívkou, tak možná pojedu s ní. Nevím."

Vzpomněl si na zmačkaný, propocený, několikrát přeložený list papíru, který měl v rukavici od chvíle, kdy mu oblékli skafandr. Vzal papír do prstů a opatrně ho začal rozbalovat. Dával si pozor, aby ho neroztrhal.

Barker se zeptal: "Nevíš, co se dělo potom, když jsme vyšli tam odsud? Co s náma bylo pak?"

Hawks zakroutil hlavou. "Nevím. Pak už jsem ztratil kontakt. Nevím, co se dělo pak. Musíš konečně pochopit, že my dva jsme na Měsíci nikdy nebyli."

Barker se zasmál. "Dobře. Ale je v tom rozdíl, být někde, nebo si pamatovat, že jsem tam byl?"

Hawks zamručel, aniž by zvedl oči od papíru: "Těžko říct. Až nám ze základny budou hlásit, co Barker M a Hawks M dělali potom, tak možná budeme vědět, jestli v tom je rozdíl. Ne možná, ale určitě."

Barker se znovu zasmál. "Ty jseš ale divnej pavouk, Hawksi."

Hawks se na Barkera podíval koutkem oka. "Tenhle termín mě, myslím, vystihuje dost přesně. Až na to, že já nejsem Hawks. Pamatuju si všechno, co Hawks prožil, ale nejsem Hawks. Vyrobili mě před půlhodinou v přijímači a tebe jsem nikdy předtím neviděl."

"Dobře, Hawksi," smál se pro sebe Barker. "Jenom klid."

Hawks mu nevěnoval pozornost. Rozložil papír a přečetl si rozmazaný, skoro nečitelný vzkaz. Přečetl si ho bez potíží. Byl to jeho vlastní rukopis a Hawks si navíc dobře pamatoval, co je na papíře napsáno. Bylo tam:

"Jednou jít o mně vyprávěj."

***přeložil Mirek Valina
ilustroval Karel Zeman***